

Briselē, 2018. gada 25. aprīlī
(OR. en)

8342/18

Starpiestāžu lieta:
2018/0103 (COD)

COMPET 245
CHIMIE 23
ENFOPOL 186
ENV 254
MI 288
ENT 77
UD 87
CODEC 634

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Direktors <i>Jordi AYET PUIGARNAU</i> kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 25. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i> kungs
K-jas dok. Nr.:	COM(2018) 209 final
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumu un atceļ Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2018) 209 *final*.

Pielikumā: COM(2018) 209 *final*

Strasbūrā, 17.4.2018
COM(2018) 209 final

2018/0103 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, ar ko groza Regulas (EK)
Nr. 1907/2006 XVII pielikumu un atceļ Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu
prekursoru tirdzniecību un lietošanu**

{SWD(2018) 104 final} - {SWD(2018) 105 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Sprāgstvielu prekursori ir ķīmiskas vielas, kuras var izmantot likumīgiem mērķiem, taču arī var ļaunprātīgi izmantot sprāgstvielu izgatavošanai. Lai novērstu sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu, ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu¹ ("regula") ierobežo atsevišķu sprāgstvielu prekursoru darīšanu par pieejamiem tirgū, ieviešanu, turēšanu īpašumā un lietošanu plašai sabiedrībai un izveido noteikumus par aizdomīgu darījumu ziņošanu.

Pēc regulas stāšanās spēkā 2013. gada 1. martā² sprāgstvielu prekursoru daudzums, kas sabiedrībai bija pieejams tirgū, ir samazinājies. Dalībvalstis arī ziņoja, ka ir palielinājies ziņojumu skaits par aizdomīgiem darījumiem, pazušanas gadījumiem un zādzībām. Tomēr sprāgstvielu prekursori joprojām tiek izmantoti sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai. Šādi pašdarināti spridzekļi ir tikuši izmantoti lielākajā daļā teroristu uzbrukumu ES, tostarp Madridē 2004. gadā, Londonā 2005. gadā, Parīzē 2015. gadā, Briselē 2016. gadā, kā arī Mančestrā un *Parsons Green* rajonā 2017. gadā. Lielākā daļa upuru, kas šāda veida uzbrukumos pieredzēti pēdējās desmitgadēs, ir radušies uzbrukumos ar pašdarinātiem spridzekļiem.

Nosakot ierobežojumus un kontroles pasākumus Savienības līmenī, regulas mērķis ir izveidot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem attiecīgajiem uzņēmumiem. Tomēr ar regulu to izdevās sasniegt tikai daļēji, jo tā visās dalībvalstīs pieļauj dažādus ierobežojumu līmeņus. Ekonomikas dalībniekiem tā nenodrošina pēc iespējas lielāku vienādības pakāpi. Turklāt tā negarantē pietiekamu plašas sabiedrības drošības aizsardzības līmeni. Tiek ziņots par noziedzniekiem, kas cenšas iegūt sprāgstvielu prekursorus dalībvalstīs, kurās ir saudzīgāki ierobežojumi, vai tiešsaistē, kur regula tiek piemērota ne vienmēr.

Spēkā esošie ierobežojumi un kontroles pasākumi ir izrādījušies nepietiekami, lai novērstu pašdarinātu spridzekļu nelikumīgu izgatavošanu. Piemēram, prasība reģistrēt darījumus nekavē noziedzniekiem iegādāties sprāgstvielu prekursorus vai to nenovērš. Juridiskas personas var arī iegādāties sprāgstvielu prekursorus, kas tiem nav vajadzīgi darba vajadzībām. Kopš regulas spēkā stāšanās ir mainījies arī apdraudējums. Teroristi izmanto jaunas taktikas un izstrādā jaunus paņēmienus un spridzekļu izgatavošanas tehnikas, ar kurām – vismaz daļēji – ir paredzēts apiet spēkā esošos ierobežojumus un kontroles pasākumus.

Turklāt regulā trūkst nosacījumu, kas sekmē atbilstību un izpildi. Tā rezultātā piegādes ķēdē rodas sistēmiski trūkumi: ne visi dalībnieki zina par pienākumiem, kas noteikti ar regulu, un ne visi ekonomikas dalībnieki veic pārbaudes, lai nodrošinātu atbilstību. Arī pārbaudes netiek sistemātiski veiktas visās dalībvalstīs. Visbeidzot, regulā nav pietiekamas skaidrības attiecībā uz vairākiem tās noteiktiem pienākumiem, tostarp tiem, ar kuriem cenšas nodrošināt informācijas nosūtīšanu visā piegādes ķēdē. Šā regulas priekšlikuma mērķis ir atrisināt iepriekš minētās problēmas, regulu pilnveidojot un precizējot. Līdztekus Komisija turpinās savu nelegislatīvo darbu, kura mērķis ir samazināt sprāgstvielu prekursoru ļaunprātīgu izmantošanu un likvidēt šķēršļus brīvai šādu vielu aprītei iekšējā tirgū, jo īpaši turpinot darbu, kas tiek veikts Pastāvīgajā komitejā prekursoru jomā, un pilnveidojot un atjauninot vadlīnijas, kā noteikts regulā.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 98/2013 (2013. gada 15. janvāris) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu (OV L 39, 9.2.2013., 1. lpp.).

² To piemēro no 2014. gada 2. septembra.

Šī ir Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) iniciatīva. *REFIT* platformas atzinumā tika atzīts, ka iepriekš minētās problēmas rodas saistībā ar atšķirīgu regulas piemērošanu, un ierosināts izpētīt iespējas nodrošināt vienotu tās piemērošanu, jo īpaši izveidojot kopīgus nosacījumus un kritērijus atļauju piešķiršanai, kā arī precizējot neskaidrības attiecībā uz prasībām piegādes ķēdes dalībniekiem.

- **Priekšlikuma institucionālais konteksts**

Sprāgstvielu prekursoru pieejamības tirgū regulējums tika noteikts par politikas prioritāti 2008. gada ES Rīcības plānā, kā uzlabot sprāgstvielu drošību³. Pēc Rīcības plāna pieņemšanas Komisija izveidoja Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā, kas ir ekspertu grupa, kurā sapulcēti eksperti no dalībvalstu iestādēm un ieinteresētās personas no ķīmiskās rūpniecības un mazumtirdzniecības sfēras. Pamatojoties uz Pastāvīgās komitejas prekursoru jomā ieteikumiem un ietekmes novērtējuma rezultātiem par risinājumu variantiem⁴ Komisija 2010. gadā pieņēma priekšlikumu Regulai par sprāgstvielu prekursoriem⁵. 2013. gada 15. janvārī tika pieņemta Regula (EK) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu ("regula").

Tas, cik šādi ierobežojumi un kontroles pasākumi ir nozīmīgi teroristu tīklu darbību izjaukšanā, apgrūtinot uzbrukšanu mērķiem un piekļūšanu bīstamām vielām, kā arī to izvietošanu, tika vēlreiz uzsvērts Eiropas Drošības programmā⁶, ko Komisija pieņēma 2015. gada aprīlī.

Pēc uzbrukumiem Parīzē 2015. gada 13. novembrī un Briselē 2016. gada 22. martā Komisija rīcības plānā pret šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību un izmantošanu⁷ un paziņojumā par Eiropas Drošības programmas īstenošanu cīņā pret terorismu un virzībā uz efektīvu un patiesu drošības savienību⁸ uzsvēra, ka sprāgstvielu prekursori joprojām ir pārāk viegli pieejami un ka būtu jāpastiprina pašreizējie kontroles pasākumi.

2017. gada februārī Komisija pieņēma ziņojumu par regulas piemērošanu⁹. Ziņojumā tika izklāstīta virkne problēmu, ar kurām dalībvalstis un piegādes ķēde saskaras regulas īstenošanas gaitā, un nepieciešamība palielināt visu to spējas, kuri īsteno un izpilda ierobežojumus un kontroles pasākumus. Ziņojumā priekšplānā izvirzīti tiesību aktu ierobežojumi saistībā ar informētību piegādes ķēdē un atšķirīgo režīmu daudzveidību visā ES, kas rada būtiskas drošības nepilnības un problēmas piegādes ķēdes dalībniekiem, kuri veic darījumdarbību visā ES.

³ Eiropas Savienības Padome, "ES Rīcības plāns, kā uzlabot sprāgstvielu drošību", 8109/08.

⁴ Komisijas dienestu darba dokuments: Ietekmes novērtējums, kas pievienots Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, SEC(2010) 1041 galīgā redakcija, 20.9.2010.

⁵ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, COM(2010) 0473 galīgā redakcija, 20.9.2010.

⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai. Eiropas Drošības programma, COM(2015) 185 final, 30.4.2015.

⁷ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei. Eiropas Drošības programmas īstenošana: ES rīcības plāns pret šaujamieroču un sprāgstvielu nelikumīgu tirdzniecību un izmantošanu, COM(2015) 624 final, 2.12.2015.

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei un Padomei. Eiropas Drošības programmas īstenošana cīņā pret terorismu un virzībā uz efektīvu un patiesu drošības savienību, COM(2016)230 final, 20.4.2016.

⁹ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par pilnvaru izmantošanu un deleģēšanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, COM(2017) 103 final, 28.2.2017.

Komisijas ieteikums par tūlītēju rīcību sprāgstvielu prekursoru ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai¹⁰ tika pieņemts 2017. gada oktobrī. Dalībvalstis tika mudinātas veikt visus vajadzīgos pasākumus saskaņā ar spēkā esošo regulu, lai novērstu to, ka teroristi var piekļūt ierobežota lietojuma vielām, un tās tika aicinātas rūpīgi novērtēt savas ieviestās aizlieguma, licencēšanas vai reģistrācijas sistēmas.

Eiropas Savienības Padome atzinīgi novērtēja 2017. gada 7. decembra ieteikumu un aicināja dalībvalstis ierobežot sprāgstvielu prekursoru pieejamību plašai sabiedrībai¹¹. Eiropas Parlaments arī pauda bažas par šaujamieroču un sprāgstvielu prekursoru plašo pieejamību slēptajos tīklos un arvien ciešāko saikni starp terorismu un organizēto noziedzību¹².

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Uz vielām un maisījumiem, kas var tikt izmantoti sprāgstvielu nelikumīgā izgatavošanā, attiecas arī vairāki citi ES tiesību akti. Gan minēto aktu, gan arī šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt iekšējā tirgus darbību. Tiem ir arī citi mērķi, kas parasti ir saistīti ar sabiedrības veselību, drošību un vidi. Turpretī šīs ierosinātās regulas sekundārais mērķis ir orientēts uz drošību, proti, atklāt un novērst sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu.

Drošības nolūkos noteiktus ķīmisko vielu ierobežojumus var atrast arī Regulā (ES) Nr. 1259/2013¹³ un (EK) Nr. 273/2004¹⁴, kas pievēršas narkotisko prekursoru tirdzniecībai attiecīgi starp ES un trešām valstīm un Eiropas Savienībā. Vairākus sprāgstvielu prekursorus var arī izmantot kā narkotiku prekursorus. Turklāt Padomes Regulā (EK) Nr. 428/2009¹⁵ paredz vienotus ES kontroles noteikumus un kopēju ES kontrolējamu divējāda lietojuma preču sarakstu, kurā iekļauti daži sprāgstvielu prekursori.

Ar mērķi nodrošināt cilvēku veselības un vides augstu aizsardzības līmeni Regulā (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu (*CLP regula*)¹⁶ ir noteikti ES mēroga kritēriji, lai noteiktu, vai ķīmiskā viela vai maisījums, kas ir izgatavoti vai importēti Eiropas tirgū, klasificējami kā bīstami. Piegādātājiem tad ir jāinformē savi klienti, tostarp patērētāji, par identificētu šādu vielu vai maisījumu bīstamību. Visizplatītākais instruments informēšanai par bīstamību ir marķējums uz vielas vai maisījuma iepakojuma, kā arī drošības datu lapa, kas tiek sniegta dalībniekiem lejupējā piegādes ķēdē.

Sabiedrības veselības, vides un drošības aspektu vajadzībām Regulā (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*)¹⁷,

¹⁰ Komisijas ieteikums par tūlītēju rīcību sprāgstvielu prekursoru ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai, C(2017) 6950 final, 18.10.2017.

¹¹ Padomes secinājumi par to, kā nostiprināt Eiropas Savienības reakciju uz riskiem, kuri saistīti ar *CBRN*, samazināt piekļuvi sprāgstvielu prekursoriem un aizsargāt sabiedriskas vietas, 15648/17.

¹² Eiropas Parlamenta 2017. gada 3. oktobra rezolūcija par cīņu pret kibernetiskās noziedzības (2017/2068(INI)).

¹³ Padomes Regula (ES) Nr. 1259/2013 (2013. gada 20. novembris), ar kuru groza Padomes Regulu (EK) Nr. 111/2005, ar ko paredz noteikumus par uzraudzību attiecībā uz narkotisko vielu prekursoru tirdzniecību starp Kopienas un trešām valstīm (OV L 330, 10.12.2013., 30. lpp.).

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 273/2004 (2004. gada 11. februāris) par narkotisko vielu prekursoriem (OV L 47, 18.2.2004., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Regula (EK) Nr. 428/2009 (2009. gada 5. maijs), ar ko izveido Kopienas režīmu divējāda lietojuma preču eksporta, pārvadājumu, starpniecības un tranzīta kontrolei (OV L 134, 29.5.2009., 1. lpp.).

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru,

iekļauta ķīmisko vielu reģistrēšanas procedūra un uzskaitīti ierobežojumi attiecībā uz dažu bīstamu vielu, maisījumu un izstrādājumu ražošanu, tirgū laišanu un lietošanu. Tajā ir iekļauts sprāgstvielu prekursors amonija nitrāts. Regulā (EK) Nr. 2003/2003 par mēslošanas līdzekļiem¹⁸ nosaka noteikumus attiecībā uz amonija nitrāta mēslošanas līdzekļu drošības un kontroles pasākumiem.

Šīs regulas priekšlikums neparedz iepriekšēju ķīmisko vielu reģistrēšanu vai klasificēšanu. Šīs ierosinātās regulas pieeja ir tāda, ka visas ķīmiskās vielas var padarīt pieejamas, tostarp plašai sabiedrībai, ja vien šajā regulā (vai citos Savienības tiesību aktos) nav noteikts citādi (skatīt 4. pantu).

Direktīva 2014/29/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz civilām vajadzībām paredzēto sprāgstvielu pieejamību tirgū un pārraudzību¹⁹ pievēršas sprāgstvielām, savukārt šī ierosinātā regula attiecas uz sprāgstvielu prekursoriem, t. i., vielām, ko var izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai. Šīs regulas priekšlikums arī nereglamentē pirotehniskos izstrādājumus. Šādu izstrādājumu darīšanu par pieejamiem reglamentē Direktīvā 2013/29/ES par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū²⁰, kurā pirotehniskos izstrādājumus klasificē atbilstīgi to izmantošanas veidam vai to nolūkam un bīstamības līmenim. Visbīstamākās kategorijas (F4) ugunošanas ierīces paredzētas tikai profesionālai lietošanai.

• **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šis priekšlikums papildina 2017. gada rīcības plānu, ar ko uzlabo sagatavotību pret ķīmiskiem, bioloģiskiem un radioloģiskiem drošības un kodoldrošības riskiem²¹, un jo īpaši minētajā rīcības plānā paredzētos pasākumus ķīmijas nozarē, piemēram, darbu ķīmisko apdraudējumu atklāšanā vai mazināšanā, kā arī atklāšanā, ko īsteno muitas iestādes, vai darbu nolūkā novērst iekšējos draudus ķīmijas iekārtās. Turklāt 2017. gada rīcības plāns sabiedrisku vietu aizsardzības uzlabošanai²² nodrošina sadarbības un informācijas un paraugprakses apmaiņas satvaru starp dalībvalstīm saistībā ar terorisma draudiem, tostarp tiem, kas saistīti ar pašdarinātiem spridzekļiem.

Ierosinātā regula papildinās krimināltiesisko regulējumu, kas izveidots ar Direktīvu 2017/541 par terorisma apkarošanu²³, jo īpaši attiecībā uz gadījumiem, kad ziņošanas par aizdomīgiem darījumiem rezultātā var sākt izmeklēšanu, pamatojoties uz aizdomām par teroristu nodarījumu. Ja tiešsaistes saturs publiski ierosina sagatavot teroristu nodarījumus ar pašdarinātu spridzekļu palīdzību, minētā direktīva prasa, lai dalībvalstis veiktu pasākumus šāda satura dzēšanai.

groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 2003/2003 (2003. gada 13. oktobris) par mēslošanas līdzekļiem (OV L 304, 21.11.2003., 1. lpp.).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/28/ES (2014. gada 26. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz civilām vajadzībām paredzēto sprāgstvielu pieejamību tirgū un pārraudzību (OV L 96, 29.3.2014., 1. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/29/ES (2013. gada 12. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū (OV L 96, 29.3.2014., 107. lpp.).

²¹ COM(2017) 610 final, 18.10.2017.

²² COM(2017) 612 final, 18.10.2017.

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 114. pants, kas ļauj Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru pieņemt leģislatīvus pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Tas, ka ir nepieciešama rīcība ES mērogā, tika jau atzīts, pieņemot Regulu (ES) Nr. 98/2013, ar kuru visā Savienībā nosaka noteikumus attiecībā uz sprāgstvielu prekursoru ierobežojumiem un kontroles pasākumiem. Tā kā spēkā esošais tiesiskais regulējums nosaka vienotu pieeju ES, tā izvērtējums arī atklāja būtiskas atšķirības likumdošanas un darbības līmenī. Regula (ES) Nr. 98/2013 ne tikai ļauj dalībvalstīm noteikt dažāda veida ierobežojumus, tā arī dod iespēju atšķirīgi to interpretēt un atšķirīgā līmenī piemērot praksē.

Dažādie noteikumi un prakses ietekmē ekonomikas dalībniekus visā ES, jo īpaši gadījumos, kad tie pārdod vai pērk produktus ES iekšienē. Šī iekšējā tirgus problēma ierobežo sprāgstvielu prekursoru brīvu apriti ES. Problēmu nav iespējams atrisināt ar dalībvalstu vienpusējām darbībām, jo dalībvalstu tiesību akti un procedūras rada šķēršļus un neskaidrības. Tāpat arī nepieciešams ES mēroga risinājums neskaidrībām par spēkā esošo ES regulējumu, jo valstu pasākumu rezultātā tikai rastos regulas atšķirīgas interpretācijas.

Atšķirīgie noteikumi un prakses var tikt izmantotas nelikumīgai sprāgstvielu prekursoru iegādei. Ja noziedznieki var iegūt sprāgstvielu prekursorus dalībvalstīs, kurās ir mazāki ierobežojumi un/vai zemāks kontroles līmenis, tas ietekmē ikvienas dalībvalsts drošību un rada drošības bažas ES līmenī. Ir nepieciešama ES iejaukšanās, jo šādu praksi var novērst tikai tad, ja dalībvalstis saskaņo savas kontroles sistēmas un visas pareizi piemēro noteikumus.

Ierobežojumi un kontroles pasākumi ir jāpiemēro mainīgajam apdraudējumam. Nepastāvot piemērotam ierobežojumu un kontroles pasākumu līmenim dažās dalībvalstīs, citas dalībvalstis varētu uzskatīt, ka ir nepieciešams pieņemt pasākumus valstu līmenī, kas pārsniedz šīs regulas robežas. Tas negatīvi ietekmētu cilvēku brīvu pārvietošanos un preču brīvu apriti visā Savienībā.

Savienības līmeņa rīcības pievienotā vērtība tādējādi būtu labāk saskaņoti ierobežojumi un kontroles pasākumi attiecībā uz sprāgstvielu prekursoriem, kas uzlabotu drošību un atvieglotu šādu vielu brīvu apriti.

• Proporcionalitāte

Pievienotais ietekmes novērtējums deva priekšroku šajā priekšlikumā izklāstītajai pieejai, nevis neleģislatīvām darbībām, kuru mērķis ir palielināt regulas piemērošanu, un būtiskākai pašreizējā regulējuma tiesiskai pārskatīšanai. Šis priekšlikums stiprina un precizē spēkā esošo tiesisko regulējumu, neskarot tā būtiskos raksturlielumus. Kaut gan priekšlikums būtiski sekmētu iekšējā tirgus drošību un darbību, tas nebūtu nesamērīgs, ņemot vērā tā sagaidāmo ierobežoto ietekmi uz tirgu attiecībā uz īstenošanas un izpildes slogu un izmaksām.

Labāk saskaņoti ierobežojumi vairāk ietekmēs tos uzņēmumus, kas specializējas (augstas koncentrācijas) ierobežoto sprāgstvielu prekursoru piegādē, nevis tos, kuri piedāvā ievērojami plašāku produktu klāstu, tostarp alternatīvas ierobežotajiem sprāgstvielu prekursoriem. Tomēr, lai arī šādi ierobežojumi var samazināt ierobežoto produktu patēriņu un pieprasījumu, tie var arī palielināt nelielas koncentrācijas produktu, kam būtu tāds pats efekts, vai

alternatīvu produktu, kas ir jāturpina attīstīt, patēriņu un pieprasījumu. Tie var ierobežot to uzņēmumu darbīdardarbību, kas ražo vai pārdod ierobežotas preces, taču tie var radīt jaunas iespējas uzņēmumiem, kuri ražo vai pārdod alternatīvas preces un zemākas koncentrācijas preces, un rada stimulu inovatīviem uzņēmumiem. Rezumējot jāsecina, ka līdz ar to nerastos būtiska ietekme uz ķīmijas nozares apgrozījumu kopumā.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Saskaņā ar Komisijas 2018. gada darba programmu, kurā paredzēta iespējama regulas pārskatīšana, tika pasūtīts pētījums, lai analizētu pašreizējo situāciju, noteiktu nepilnības un jautājumus, un novērtētu iespējamo politikas izmaiņu ietekmi. Pētījums palīdzēja Komisijai izskatīt risinājumus, kā uzlabot to ES ierobežojumu un kontroles pasākumu lietderību un efektivitāti, kas ierobežo sprāgstvielu prekursoru pieejamību un nodrošina atbilstīgu ziņošanu par aizdomīgiem darījumiem piegādes ķēdē.

Pētījums liecināja, ka regulas vispārējie mērķi joprojām atbilst pašreizējām vajadzībām, ņemot vērā joprojām pastāvošos terorisma draudus Eiropā, un ka regula kopumā ir bijis efektīvs līdzeklis, lai ierobežotu sprāgstvielu prekursoru pieejamību plašai sabiedrībai. Regula sekmēja valstu centienus uzlabot atklāšanu plašākas informācijas apmaiņas un labākas informētības par jauno apdraudējumu saistībā ar sprāgstvielu prekursoriem ceļā, sniedzot plašu informāciju par sprāgstvielu prekursoru radītajiem draudiem un radot politisku stimulu, kas nepieciešams, lai ātri pieņemtu valstu ierobežojošos pasākumus.

Izvērtējums arī norādīja uz vairākiem jautājumiem un jomām, kurās pašreizējā regulējumā nepieciešami uzlabojumi. Konkrētāk, analīze atklāja, ka regulā nav ietverti un skaidri definēti visi attiecīgie sprāgstvielu prekursori un attiecīgās ieinteresētās personas. Regulas piemērošanu un īstenošanu ierobežo vienotu kontroles pasākumu trūkums un dažādie veidi, kā kontroles pasākumi tiek īstenoti. Kontroles režīmu sadrumstalotība ES mērogā ir radījusi problēmas attiecībā uz ekonomikas dalībnieku atbilstību un rada ar drošību saistītus apsvērumus. Ir konstatētas vienkāršošanas un izmaksu ietaupījumu iespējas, vēl vairāk saskaņojot ierobežojumu un kontroles pasākumu sistēmu, precizējot marķēšanas pienākumu un paātrinot un padarot elastīgāku ES procedūru ierobežotu sprāgstvielu prekursoru saraksta mainīšanai.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Sagatavojot spēkā esošā tiesiskā regulējuma izvērtējumu un iespējamo pārskatīšanu, Komisija rīkoja virkni apspriešanos ar dažādām ieinteresēto personu grupām, piemēram, plašas sabiedrības pārstāvjiem, valstu kompetentajām iestādēm, ekonomikas dalībniekiem, tostarp ražotājiem, izplatītājiem un mazumtirgotājiem. Galvenās ieinteresētās personas ietvēra Komisijas Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā, kas ir ekspertu grupa, kurā sapulcēti eksperti no dalībvalstu iestādēm un ieinteresētās personas no ķīmiskās rūpniecības un mazumtirdzniecības sfēras.

Sabiedriskā apspriešana par iespējamo spēkā esošā tiesiskā regulējuma pārskatīšanu notika no 2017. gada 6. decembra līdz 2018. gada 14. februārim. Tika saņemtas 83 atbildes — galvenokārt no uzņēmumu vai asociāciju pārstāvjiem, kas ir saistīti ar sprāgstvielu prekursoru ražošanu, izplatīšanu, tirdzniecību vai lietošanu. Lielākā daļa atbildēja, ka pašreizējā sprāgstvielu prekursoru tirdzniecības un lietošanas kontroles pasākumu un ierobežojumu sistēma ietver salīdzinoši zemas izmaksas, taču arī tikai daļēji nodrošina drošību plašai

sabiedrībai. Viņi arī norādīja, ka regula nav būtiski veicinājusi kontroles pasākumu saskaņošanu visās dalībvalstīs. Visbeidzot, lielākā daļa atbildēja, ka dažu nereglamentētu, taču potenciāli bīstamu vielu pieejamība tirgū, kā arī sprāgstvielu prekursoru pārdošana tiešsaistē rada ar drošību saistītus apsvērumus.

Sabiedriskās apspriešanas atbildes parādīja, ka respondenti atbalsta turpmākus tiesiskā regulējuma uzlabojumus, jo īpaši centienus precizēt regulējuma darbības jomu attiecībā uz pārdošanu tiešsaistē, saskaņot piemērošanu visās dalībvalstīs un uzlabot informācijas nodošanu visā piegādes ķēdē. Visi minētie ierosinājumi ir ietverti šajā priekšlikumā. Lielākā daļa Pastāvīgās komitejas prekursoru jomā un rūpniecības un izplatītāju pārstāvju atbalstīja pasākumus spēkā esošā tiesiskā regulējuma uzlabošanai, kā tas izklāstīts šajā priekšlikumā. Viņi arī ierosināja, ka šis priekšlikums būtu jāpapildina ar vairākām nelegislatīvām darbībām, kas noteiktas ietekmes novērtējumā.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums, kas atbalsta šo priekšlikumu, guva pozitīvu Regulējuma kontroles padomes atzinumu ar dažiem ierosinājumiem par uzlabojumiem²⁴. Saskaņā ar šo atzinumu ietekmes novērtējums tika grozīts, lai precīzāk paskaidrotu, kā dažādie rīcībpolitikas risinājumi tika izstrādāti un kāpēc šie īpašie risinājumi tika izvēlēti. Īpaša uzmanība gan pašreizējā regulējumā, gan dažādaļos rīcībpolitikas risinājumos tika arī pievērsta pārdošanai tiešsaistē. Ietekmes novērtējumā tika veikti papildu grozījumi, lai skaidri norādītu kritērijus, kas izmantoti, lai noteiktu piemērotus ierobežojumus un kontroles pasākumus un lai labāk atspoguļotu ieinteresēto personu viedokļus par konkrētiem risinājumiem un pasākumiem. Visbeidzot, tika iekļauta nodaļa, tajā izklāstot Komisijas veiktās izpildes darbības.

Papildus bāzes scenārijam tika apsvērti trīs rīcībpolitikas risinājumi (0. risinājums). 1. rīcībpolitikas risinājums (nelegislatīvs) stiprinātu regulas piemērošanu ar nelegislatīviem pasākumiem. 2. rīcībpolitikas risinājums (legislatīvs – spēkā esošā regulējuma pārskatīšana) palielinātu ierobežojumu lietderību un efektivitāti, publisko iestāžu veikto piemērošanu un ievērošanu piegādes ķēdē, un, visbeidzot, 3. rīcībpolitikas risinājums (legislatīvs – pašreizējā regulējuma pārskatīšana) ieviestu papildu kontroles pasākumus visā piegādes ķēdē.

Dažādo risinājumu analīzes un salīdzināšanas rezultātā 2. rīcībpolitikas risinājums tika noteikts par vēlamo rīcībpolitikas risinājumu. Šis risinājums ļautu atrisināt noteiktās problēmas un palīdzētu noteikt vispārējus un konkrētus mērķus. Turklāt ierosinātie pasākumi stiprinātu un precizētu spēkā esošo tiesisko regulējumu, neskarot būtiskos raksturlielumus. Tā kā ar spēkā esošo regulu vismaz daļēji ir sasniegti tās galvenie mērķi, pilnīga pārskatīšana nešķiet vajadzīga.

Galvenās vēlāmā risinājuma izmaksas attiecas uz publisko iestāžu izpildes izmaksām un negūto peļņu uzņēmumiem, ko radītu ierobežojumi saistībā ar darīšanu par pieejamiem plašai sabiedrībai. Tas var arī nelielā mērā negatīvi ietekmēt darba tirgu. Tomēr kopumā vēlamais risinājums samazinās atbilstības izmaksas un administratīvo slogu, jo tiek saskaņoti un precizēti pašreizējie pienākumi. Ietekmes novērtējumā aplēsts, ka uzņēmumu izmaksas visā Savienībā būs EUR 5 – EUR 25 miljoni ieviešanas brīdī, pēc tam sekojošās ikgadējās izmaksas būs EUR 24 – EUR 83 miljoni. Tiek lēsts, ka valsts pārvaldei šādas izmaksas būs aptuveni EUR 5 miljoni ieviešanas brīdī un pēc tam EUR 8 miljoni – EUR 18 miljoni gadā. Galvenie ieguvumi, ko radītu atbilstības izmaksu ietaupījumi, tiek lēsti EUR 25 miljoni –

²⁴ Saite uz RSB atzinumu *RegDoc* vietnē.

EUR 75 miljonu apmērā gadā, kā arī noziegumu, tostarp teroristu uzbrukumu, samazināšanās rezultātā varētu sasniegt aptuveni EUR 500 miljonus.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Tā kā šī ir spēkā esoša tiesību akta pārskatīšana, uz ko attiecas Komisijas Normatīvās atbilstības un izpildes programma *REFIT*, Komisija ir izvērtējusi iespējas vienkāršot un samazināt slogu. Ņemot vērā šā tiesību akta veidu, to piemēro visiem tirgotājiem, un tādējādi saskaņā ar šo priekšlikumu mikrouzņēmumiem nav paredzēti nekādi izņēmumi.

REFIT platformas satvarā ieinteresētās personas ieteica Komisijai izpētīt iespējas atvieglot vienotu regulas piemērošanu dalībvalstīs, piemēram, izveidojot kopīgus nosacījumus un kritērijus licencēšanai, kā arī precizējot neskaidrības. Tika arī panākta vienošanās, ka nepieciešams precizēt prasības par piegādes ķēdes dalībniekiem²⁵.

Šis priekšlikums precizēs un uzlabos pašlaik piemēroto kontroles pasākumu efektivitāti. Ietekmes novērtējumā lēsts, ka pašreizējās uzņēmumu izmaksas, kas rodas nolūkā panākt atbilstību regulai, tādējādi samazināsies aptuveni par 10 % (EUR 25 miljoniem un EUR 75 miljoniem gadā). Šis priekšlikums samazinās atšķirības attiecībā uz sprāgstvielu prekursoru ierobežojumiem visā ES, kas vienkāršos tiesisko regulējumu un ļaus skaidrāk un vieglāk nodrošināt atbilstību noteikumiem. Tas ir jo īpaši noderīgi uzņēmumiem, kas strādā visā ES un kam patlaban nākas pielāgoties dažādiem režīmiem.

Ierosinātā regula izveido saskaņotāku regulējumu ierobežoto sprāgstvielu prekursoru darīšanai pieejamus plašai sabiedrībai, jo īpaši nosakot vienotākus licencēšanas nosacījumus un atceļot Regulā (ES) Nr. 98/2013 noteikto reģistrācijas režīmu. Regulas priekšlikums skaidri norāda, ka to piemēro arī darbībai tiešsaistē, un sniedz norādījumus par regulas piemērošanu tiešsaistē. Profesionālu lietotāju, kuriem ierobežotos sprāgstvielu prekursorus var darīt pieejamus, nošķiršana no plašas sabiedrības locekļiem, kuriem tos nevar darīt pieejamus, tiks atvieglota, ieviešot definīciju par abiem jēdzieniem. Priekšlikums novērš neskaidrību attiecībā uz marķēšanas pienākumu, skaidri nosakot, ka ikvienā piegādes ķēdes posmā būs jāinformē nākamais posms par to, ka uz piegādāto produktu attiecas šīs regulas ierobežojumi. To var darīt etiķetes veidā, taču arī, izmantojot pastāvošos rīkus, piemēram, Regulā (EK) Nr. 1907/2006 noteikto drošības datu lapu.

Patlaban Regulā (EK) Nr. 1907/2006 un Regulā (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu ir noteikti nosacījumi par amonija nitrātu. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 amonija nitrātu, kas satur slāpekli konkrētā koncentrācijā vai koncentrācijā, kura to pārsniedz, ir aizliegts laist tirgū, izņemot piegādi pakārtotiem lietotājiem, izplatītājiem, lauksaimniekiem izmantošanai lauksaimnieciskajā darbībā un fiziskām vai juridiskām personām, kas veic profesionālo darbību. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 98/20013 uz amonija nitrāta piegādi attiecas mehānisms ziņošanai par aizdomīgiem darījumiem, un tā arī ļauj dalībvalstīm ar drošības klauzulu ieviest papildu ierobežojumus, ja pastāv pamatoti iemesli to darīt.

Kā Komisija ir konstatējusi 2015. gadā²⁶, tiesisko regulējumu varētu vienkāršot, no Regulas (EK) Nr. 1907/2006 uz šo regulu transponējot atbilstīgus, uz drošību vērstus, ierobežojumus

²⁵ *REFIT* platformas atzinums par *Detailhandel Nederland* un iedzīvotāju (LTL 494) iesniegumu par Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, 21.9.2017.

²⁶ Ziņojums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (2013. gada 15. janvāris) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu 18. pantu par iespēju transponēt atbilstīgus Regulas (EK)

par amonija nitrāta darīšanu pieejamu. Tas papildinās saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 noteiktos ierobežojumus attiecībā uz amonija nitrātu ar koncentrāciju vairāk par 28 %. Šī transponēšanas rezultātā tiesiskais regulējums kļūs saskaņotāks, un tādējādi visticamāk to ievēros un piemēros.

- **Pamattiesības**

Priekšlikums nelielā mērā negatīvi ietekmē brīvību veikt uzņēmējdarbību, jo tas paplašina ES mēroga ierobežojumus par sprāgstvielu prekursoru darīšanu pieejamus plašai sabiedrībai. Tomēr ietekme ir niecīga, jo tas ir ļoti mazs tirgus. Turklāt ierobežoto produktu patēriņa un pieprasījuma samazināšanos var papildināt nelielas koncentrācijas produktu, kam ir tāds pats efekts, vai alternatīvu produktu, kuru izstrāde tiks turpināta, patēriņa un pieprasījuma palielināšanās.

Šis priekšlikums būtiski nemaina ietekmi uz saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu pastāvošo personas datu aizsardzību. No vienas puses, šā priekšlikuma mērķis ir atcelt darījumu reģistrēšanu plašai sabiedrībai. No otras puses, šis priekšlikums uzliek pienākumu uzņēmumiem pārbaudīt ikviena darījuma likumību, kas noved pie personas datu vākšanas un apstrādes. Kopumā tāpēc var nedaudz pieaugt vākto un apstrādāto datu daudzums. Šā priekšlikuma mērķis ir samazināt tiesību pārkāpumus attiecībā uz personas datu aizsardzību, izveidojot skaidrus mērķa ierobežojuma noteikumus attiecībā uz datu apstrādi un vākšanu un nosakot, ka tirdzniecības pārbaudes gadījumā maksimālais glabāšanas periods ir viens gads.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Tiesību akta priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Lai nodrošinātu efektīvu paredzēto pasākumu īstenošanu un tās rezultātu uzraudzīšanu, Komisija turpinās ciešu sadarbību ar Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā, kā arī ar visām citām ieinteresētajām personām no dalībvalstu iestādēm, ķīmisko vielu piegādes ķēdes un ES aģentūrām un iestādēm.

Komisija pieņems pārraudzības programmu šīs regulas rezultātu un ietekmes pārraudzībai. Pārraudzības programmā apraksta, kādā veidā un kādos laika intervālos dati un citi nepieciešamie pierādījumi tiks vākti. Dalībvalstīm vienu gadu pēc piemērošanas sākuma un pēc tam ik gadu būtu jāiesniedz Komisijai informācija, ko var uzskatīt par būtisku, lai efektīvi uzraudzītu šīs regulas piemērošanu. Lielāko daļu šīs informācijas vāks kompetentās iestādes savu pienākumu izpildes gaitā, un tāpēc nav jāiegulda papildu darbs datu vākšanas nolūkā. Komisijas mērķis būs arī vākt datus un informāciju no ekonomikas dalībniekiem piegādes ķēdē ar Pastāvīgās komitejas prekursoru jomā starpniecību.

Komisija izvērtēs izveidotā tiesiskā regulējuma lietderību, efektivitāti, nozīmīgumu, saskaņotību un ES pievienoto vērtību ne ātrāk kā 6 gadus pēc piemērošanas sākuma, lai nodrošinātu pietiekami daudz datu par regulas piemērošanu. Izvērtējumā būtu jāiekļauj apspriešanās ar ieinteresētajām personām, lai apkopotu atsauksmes par rezultātiem, kas radušies pēc izmaiņām tiesību aktos un īstenotajiem nesaistošajiem pasākumiem. Atskaites

punkts, pamatojoties uz kuru tiks vērtēti sasniegtie rezultāti, būs sākotnējā situācija tiesību akta spēkā stāšanās brīdī.

- **Konkrētu priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

1. pants. Priekšmets. Ierosinātās regulas priekšmets ir identisks noteiktajam Regulā (ES) Nr. 98/20013. Ar ierosināto regulu nosaka saskaņotus noteikumus par to, kā darīt pieejamas, ievest, turēt īpašumā, lietot un izmantot Savienībā tādas vielas vai maisījumus, ko varētu ļaunprātīgi izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, nolūkā ierobežot to pieejamību plašai sabiedrībai. Turklāt tā paredz noteikumus, lai nodrošinātu aizdomīgu darbību atbilstīgu ziņošanu visā piegādes ķēdē.

2. pants. Darbības joma. Šis noteikums nosaka, ka vielas vai maisījumi, uz kuriem attiecināmi šīs regulas saskaņotie noteikumi, ir tie, kas ir uzskaitīti I un II pielikumā. Salīdzinājumā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 šis regulas priekšlikums ievieš dažas izmaiņas minētajos pielikumos, kas ir sīkāk izklāstītas turpmākajos paskaidrojumos par 3. un 5. pantu.

Tāpat kā Regula (ES) Nr. 98/2013, šis regulas priekšlikums neattiecas uz “izstrādājumiem” Regulas (EK) Nr. 1907/2006 3. panta 3. punkta nozīmē, kā arī konkrētiem pirotehniskiem izstrādājumiem un aprīkojumu, kapselēm, kas paredzētas rotaļlietām, un konkrētām zālēm.

3. pants. Definīcijas. Šis noteikums izklāsta ierosinātajā regulā izmantoto jēdzienu definīcijas. Tā kā lielākā daļa definīciju paliek tādas pašas kā Regulā (ES) Nr. 98/2006, šis noteikums ievieš dažas papildu definīcijas un groza esošās [definīcijas], kā tas paskaidrots tālāk.

Ierosinātā regula saglabā definīciju par “ierobežotu sprāgstvielu prekursoru”, ko nevar darīt pieejamu, ievest, turēt īpašumā vai lietot plašas sabiedrības locekļiem (skatīt 5. panta 1. punktu). Jēdziens “ierobežots sprāgstvielu prekursors” ietver vielas un maisījumus, taču neietver “izstrādājumus” (skatīt arī 2. panta 2. punkta a) apakšpunktu). Regulas I pielikumā uzskaitītajiem prekursoriem piemēro ierobežojumus, ja to koncentrācija pārsniedz (vai amonija nitrāta gadījumā – ja šī koncentrācija ir līdzvērtīga vai pārsniedz) 2. slejā noteikto robežvērtību.

Kritēriji, pēc kuriem nosaka, kuri pasākumi būtu jāpiemēro kuriem sprāgstvielu prekursoriem, ietver apdraudējuma pakāpi, kas ir saistīta ar attiecīgo sprāgstvielu prekursoru, attiecīgā sprāgstvielu prekursora tirdzniecības apjomu, kā arī iespēju noteikt koncentrācijas pakāpi, kuru nepārsniedzot sprāgstvielu prekursoru joprojām varētu izmantot likumīgiem mērķiem, kuriem tas ir darīts pieejams, un risks, ka tos varētu izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, ir daudz mazāks (skatīt 5. apsvērumu).

Salīdzinājumā ar Regulu (ES) Nr. 98/20013 “ierobežoto sprāgstvielu prekursoru” darbības joma ar I pielikuma starpniecību ir paplašināta trijos veidos. Pirmkārt, šis regulas priekšlikums iekļauj sērskābi I pielikumā. Pēdējos gados ES īstenoto teroristu uzbrukumos izmantotās nelikumīgās sprāgstvielas ir izgatavotas ar sērskābi. Sērskābes laišana tirgū ES jau ir reglamentēta, ņemot vērā bīstamās īpašības, kas tai piemīt kā ķīmiskai vielai, kurai ir kodīga iedarbība uz ādu (Regulas (EK) Nr. 1272/2008 VI pielikums). Izgatavot nelikumīgas sprāgstvielas, izmantojot sērskābi, kuras koncentrācijas robežvērtība nepārsniedz I pielikuma 2. slejā noteiktos 15 masas %, ir ievērojami sarežģītāk, un tai pašā laikā to joprojām varētu lietot likumīgiem mērķiem, kuriem tā ir darīta pieejama. Kaut gan sērskābes tirdzniecības apjoms ES ir zīmīgs, tiek lēsts, ka plašas sabiedrības locekļiem ir darīti pieejami tikai aptuveni 0,5 % minētās sērskābes.

Otrkārt, salīdzinājumā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 šis regulas priekšlikums nitrometāna koncentrācijas robežvērtību I pielikumā samazina no 30 masas % līdz 16 masas %. Izgatavot nelikumīgas sprāgstvielas ar nitrometānu, kura koncentrācija nepārsniedz 16 masas %, ir ievērojami sarežģītāk, un tai pašā laikā to joprojām varētu lietot likumīgiem mērķiem, kuriem

tas ir darīts pieejams. Nitrometāna tirdzniecības apjoms ES ir neliels, tāpat kā nitrometāna proporcija, kas darīta pieejama plašas sabiedrības locekļiem.

Treškārt, spēkā esošais ierobežojums attiecībā uz amonija nitrātu, kurā slāpekļa masa attiecībā pret amonija nitrātu ir 16 % vai lielāka, jau ir noteikts Regulā (EK) Nr. 1907/2006 (XVII pielikums), un tas ir transponēts uz šo regulu (I pielikums, skatīt arī 5. panta 2. punktu un 18. pantu). Minētie ierobežojumi attiecībā uz amonija nitrātu ir iederīgāki šajā regulā, kas pievēršas drošības riskiem, nevis Regulā (EK) Nr. 1907/2006, kuras mērķis ir gādāt par sabiedrības veselību, vidi un drošību²⁷.

Transponēšana neietekmē spēkā esošo ierobežojumu darbības jomu. Tāpēc 5. panta 2. punkts nosaka, ka lauksaimniekiem tiks saglabāta piekļuve amonija nitrātam, kurā slāpekļa masa attiecībā pret amonija nitrātu ir 16 masas % vai lielāka, izmantošanai lauksaimnieciskajā darbībā. Veicot transponēšanu, šī ierosinātā regula tāpēc ievieš “lauksaimnieciskās darbības” definīciju, kā tā noteikta Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumā.

Ar ierosināto regulu ievieš “reglamentēta sprāgstvielu prekursora” definīciju, kas ietver ne tikai I pielikumā uzskaitītos ierobežotos sprāgstvielu prekursorus, bet arī II pielikumā uzskaitītos (ziņojamos) sprāgstvielu prekursorus. Salīdzinājumā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 ar šo regulas priekšlikumu II pielikumā nesniedz norādes uz sērskābi un amonija nitrātu, jo tās tagad ir iekļautas I pielikumā. Regulas 9. pants prasa ekonomikas dalībniekiem ziņot par aizdomīgiem darījumiem attiecībā uz I vai II pielikumā uzskaitītajiem reglamentētajiem sprāgstvielu prekursoriem.

Definīcija “ekonomikas dalībnieks” šajā regulā ir konkretizēta, lai ietvertu tikai tās vienības, kas laiž tirgū reglamentētus sprāgstvielu prekursorus vai ar reglamentētiem sprāgstvielu prekursoriem saistītus pakalpojumus. Turklāt ir precizēts, ka “ekonomikas dalībnieks” ietver arī vienības, kas darbojas tiešsaistē, tostarp digitālās tirdzniecības vietas, kuras ļauj patērētājiem un/vai tirgotājiem noslēgt darījumus savā starpā tajā pašā tiešsaistes tirdzniecības vietas tīmekļa vietnē vai citā tīmekļa vietnē, kas izmanto datošanas pakalpojumus, kurus sniedz tiešsaistes tirdzniecības vietne.

Definīcija “plašas sabiedrības loceklis” ir paplašināta, lai iekļautu arī “juridiskas personas”, un ir ieviesta definīcija “profesionāls lietotājs”. Atšķirība starp “profesionālu lietotāju”, kuram ierobežotos sprāgstvielu prekursorus var darīt pieejamus, un “plašas sabiedrības locekli”, kuram tos nevar darīt pieejamus, ir atkarīga no tā, vai persona plāno izmantot minēto sprāgstvielu prekursoru mērķiem, kas ir saistīti ar viņa konkrēto komercdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju.

Noteicošā atšķirība starp “profesionālu lietotāju” ir tas, ka “ekonomikas dalībnieks” dara pieejamu eksplozīvo prekursoru citam lietotājam, bet “profesionāls lietotājs” to nedara. Jebkura fiziska vai juridiska persona, kas eksplozīvo prekursoru dara pieejamu citai personai, ir uzskatāma par ekonomikas dalībnieku, un tai ir jāpilda šajā regulā noteiktie pienākumi.

4. pants. Brīva aprīte. Šis noteikums nosaka brīvas aprītes principu saistībā ar eksplozīvajiem prekursoriem, kas reglamentēti ierosinātajā regulā. Šajā noteikumā, balstoties uz Savienības tiesību aktiem, ņemti vērā citi ierobežojumi saistībā ar eksplozīviem prekursoriem, piemēram, Savienības tiesību akti attiecībā uz minēto vielu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu. Noteikums divējādi atšķiras no attiecīgajiem Regulas (ES) Nr. 98/2013 noteikumiem. Pirmkārt, brīvās aprītes principu piemēro ierobežotiem eksplozīvajiem prekursoriem visos to

²⁷

Ziņojums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (2013. gada 15. janvāris) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu 18. pantu par iespēju transponēt atbilstīgus Regulas (EK) Nr. 1907/2006 noteikumus par amonija nitrātu šajā regulā izskatīšanu, COM(2015) 122 final, 12.3.2015.

koncentrācijas veidos un nevis tikai tiem, kuri nepārsniedz koncentrācijas robežvērtību. Otrkārt, vispārīgākā veidā atsaucoties uz “šajā regulā noteiktajiem” izņēmumiem attiecībā uz brīvu apriti, nav jāatsaucas uz konkrētiem šīs regulas noteikumiem, kā tas bija Regulā (ES) Nr. 98/2013.

5. pants. Darīšana par pieejamu, ievēšana, turēšana īpašumā un lietošana. Šis noteikums aizliedz darīt pieejamus, ievest, turēt īpašumā un lietot ierobežotus eksplozīvus prekursorus koncentrācijā, kas pārsniedz šīs regulas I pielikuma 2. slejā noteiktās robežvērtības.

Panta 2. punktā ir paredzēts izņēmums no šā aizlieguma attiecībā uz amonija nitrātu, ko izmanto lauksaimnieciskās darbības nolūkos, atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumā noteiktajiem ierobežojumiem. Lauksaimnieki, ciktāl tie jau nav ietverti definīcijā “profesionāls lietotājs”, var iegādāties, ievest, turēt īpašumā un lietot lauksaimniecībā amonija nitrātu, kurā slāpekļa masa attiecībā pret amonija nitrātu ir 16 masas % vai lielāka.

Saskaņā šo regulas priekšlikumu ir atcelts izņēmums Regulā (ES) Nr. 98/2013 noteiktajam aizliegumam, saskaņā ar kuru dalībvalstis var saglabāt vai noteikt reģistrācijas režīmu, ar kuru dažus ierobežotus sprāgstvielu prekursorus atļauj darīt pieejamus plašas sabiedrības locekļiem, tiem tos turēt īpašumā vai lietot, ja ekonomikas dalībnieks, kurš tos dara pieejamus, reģistrē darījumu.

Savukārt iespēja saglabāt vai noteikt licencēšanas režīmu ir saglabāta šā priekšlikuma attiecīgā panta 3. punktā. Tas nodrošina plašas sabiedrības locekļiem iespēju likumīgos nolūkos iegādāties, ievest, turēt īpašumā vai lietot ierobežotus sprāgstvielu prekursorus koncentrācijā, kas pārsniedz I pielikuma 2. slejā noteikto koncentrācijas robežvērtību, ja viņiem ir atļauja to darīt.

Šīs regulas priekšlikums divējādā veidā pastiprina pašreizējos licencēšanas parametrus. Pirmkārt, attiecībā uz dažiem ierobežotiem sprāgstvielu prekursoriem, kuru koncentrācijas robežvērtība pārsniedz šajā regulā noteikto, nepastāv likumīgs lietojums plašas sabiedrības locekļiem. Tāpēc tiek ierosināts atcelt licencēšanu kālija hlorātam, kālija perhlorātam, nātrija hlorātam un nātrija perhlorātam. Licences tiktu prasītas vienīgi nelielam skaitam ierobežotu eksplozīvo prekursoru, kuru lietošanā plašas sabiedrības locekļiem ir plašas likumīgas iespējas, t. i., vienīgi jau ierobežotajam ūdeņraža peroksīdam, nitrometānam un slāpekļskābei, un nupat ierosinātajai sērskābei.

Otrkārt, saskaņā ar ierosināto regulu licences var paredzēt vienīgi pēdējām minētajām vielām tādā koncentrācijā, kas nepārsniedz šīs regulas I pielikuma 3. slejā noteikto augšējo robežu. Pārsniedzot minēto augšējo robežu, risks saistībā ar sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu ir lielāks nekā minēto sprāgstvielu prekursoru nelielais likumīgais lietojums plašā sabiedrībā, attiecībā uz kuriem ar alternatīviem risinājumiem vai zemāku koncentrāciju var sasniegt tādu pašu efektu. Tas jau ir atspoguļots Regulā (ES) Nr. 98/2013, kurā nosaka tādas pašas augšējās robežas reģistrācijas režīmos attiecībā uz ūdeņraža peroksīda, nitrometāna un slāpekļskābes iegādi. Attiecībā uz nupat ierosināto sērskābi ir noteikta augšējā robeža 40 %, virs kuras sērskābe kļūst arvien bīstamāka, tostarp sprāgstvielu izgatavošanā. Likumīgs augstas koncentrācijas sērskābes lietojums plašā sabiedrībā ir niecīgs, un pastāv plašas alternatīvas iespējas.

Saskaņā ar 4. punktu dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju par ierobežotajiem sprāgstvielu prekursoriem, attiecībā uz kuriem dalībvalsts paredz licencēšanas režīmu, ko Komisija darīs zināmu atklātībai atbilstīgi 5. punkta noteikumiem.

6. pants. Licences. Šis noteikums izklāsta noteikumus par kritērijiem un procedūrām licenču izsniegšanai un piešķiršanai. Regula (ES) Nr. 98/2013 prasa, lai kompetentās iestādes ņemtu

vērā visus atbilstīgos apstākļus un jo īpaši – paredzētās lietošanas likumību. Ierosinātā regula precizē, kādi citi atbilstīgie apstākļi jāņem vērā, proti, zemākas koncentrācijas vai alternatīvu vielu pieejamība, kas sniegtu līdzīgu rezultātu, glabāšanas procedūras, kuras tiek ierosinātas, lai garantētu, ka ierobežotais sprāgstvielu prekursors tiek droši glabāts, un informācija par personu, kas piesakās uz licenci, tostarp ziņas par tās sodāmību.

Informācijas apmaiņai par sodāmības reģistru datiem jānotiek saskaņā ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/315/TI²⁸. Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmas (ECRIS) izmantošana nolūkā saņemt informāciju par notiesājošiem spriedumiem nodrošinās, ka, izsniedzot licences, dalībvalstu iestādes ņems vērā ne tikai tos notiesājošos spriedumus, kas pieņemti pašu valstīs, bet arī tos, kuri pieņemti citās dalībvalstīs. Tas nodrošinās, ka visa atbilstīgā pieejamā informācija par iepriekšējām sodāmībām tiks ņemta vērā, lemjot par licences piešķiršanu. Turklāt noteikums nodrošina, ka visām dalībvalstīm būs pienākums atbildēt uz šādu informācijas pieprasījumu neatkarīgi valsts tiesību aktu noteikumiem šajā jautājumā.

Licences, kas dalībvalstī izsniegtas atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 98/2013 7. pantam, zaudē savu derīgumu no šīs regulas piemērošanas dienas, jo tajās ne vienmēr ņem vērā visus apstākļus, kas noteikti šajā regulā. Tomēr dalībvalstis pēc licences turētāja lūguma var izlemt apstiprināt, atjaunot vai pagarināt šādas minētajā dalībvalstī izsniegtas licences, ja kompetentā iestāde uzskata, ka attiecībā uz attiecīgo licenci ir ievēroti visi šīs regulas kritēriji.

Regula (ES) Nr. 98/2013 pilnvaroja Komisiju pēc apspriešanās ar Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā izstrādāt pamatnostādnes par tehniskajiem aspektiem, lai atvieglotu to savstarpēju atzīšanu, tostarp šādu licenču parauga projektu. Projekts, kas tika izveidots 2014. gadā, ir iekļauts ierosinātās regulas III pielikumā, lai atvieglotu licenču savstarpēju atzīšanu starp dalībvalstīm, kuras piemēro licencēšanas režīmu.

7. pants. Informēšana piegādes ķēdē. Šā noteikuma mērķis ir uzlabot regulas praktisko piemērošanu, apkopojot labas prakses paraugus saistībā ar informācijas nosūtīšanu. Panta 1. punkts nodrošinās, ka ikviens piegādes ķēdes dalībnieks zina, ka uz produktu, ar ko tie rīkojas, attiecas šīs regulas ierobežojumi. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 ekonomikas dalībnieks, kurš plāno ierobežotus sprāgstvielu prekursorus darīt pieejamus plašas sabiedrības loceklim, nodrošina – vai nu piestiprinot atbilstīgu etiķeti, vai pārbaudot, ka atbilstīga etiķete ir piestiprināta –, ka uz iesaiņojuma ir skaidri norādīts, ka uz attiecīgā ierobežotā sprāgstvielu prekursora iegādi, turēšanu īpašumā vai lietošanu, ko veic plašas sabiedrības loceklī, attiecas Regulā (ES) Nr. 98/2013 noteiktais ierobežojums. Šis noteikums izraisīja neskaidrību par to, kas ir atbildīgs par eksplozīvo prekursoru marķēšanu, proti, vai tie, kas attiecīgo produktu ražo, vai tie, kas pārdod, kā rezultātā daudzi produkti nav marķēti.

Regulas pienācīgai piemērošanai ir noteikts, ka mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības līmenī ir zināms, ka konkrētā produkta iegāde, turēšana vai lietošana plašai sabiedrībai ir ierobežota. Ekonomikas dalībnieks, kas vislabāk var noteikt, vai uz produktu attiecas šīs regulas darbības joma, ir ekonomikas dalībnieks, kurš produktu ražo vai iepakoj. Etiķete ne vienmēr ir vispiemērotākais informēšanas līdzeklis, jo tā noziedzniekiem var atvieglot pirkumu veikšanu. Ekonomikas dalībnieki ķīmijas nozarē ir pieraduši informēt viens otru visā piegādes ķēdē, izmantojot citus līdzekļus, piemēram, iekļaujot informāciju drošības datu lapā, kas sagatavota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma prasībām. Tāpēc ar ierosināto regulu marķēšanas noteikumu aizstāj ar vispārīgāku noteikumu, kas prasa, lai

²⁸ Padomes Pamatlēmums 2009/315/TI (2009. gada 26. februāris) par organizatoriskiem pasākumiem un saturu no sodāmības reģistra iegūtas informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm (OV L 93, 7.4.2009., 23. lpp.).

ikviens ekonomikas dalībnieks informētu saņemšo ekonomikas dalībnieku par to, ka uz produktu attiecas šīs regulas 5. pantā noteiktie ierobežojumi.

Panta 2. punkts ievieš konkrētāku prasību attiecībā uz ierobežoto sprāgstvielu prekursoru tirdzniecībā iesaistīto personu. Pēc 1. punktā minētās informācijas saņemšanas mazumtirgotājiem un vairumtirgotājiem ir jānodrošina, ka viņu personāls, kas ir iesaistīts tirdzniecībā, ir informēts, ka produkti, ko tas piedāvā, satur sprāgstvielu prekursorus, un ka šis personāls ir instruēts par regulā noteiktajiem pienākumiem. To, piemēram, varētu atvieglot automātiski, piemēram, šo informāciju iekļaujot svītrkodos, kā arī darījumus, kuros iesaistīti ierobežoti sprāgstvielu prekursori, ļaujot veikt tikai specializētam personālam.

8. pants. Pārbaude pārdošanas gaitā. Šis noteikums ievieš skaidri noteiktu pienākumu ekonomikas dalībniekiem pārbaudīt, vai tie neveic darījumus, kas pārkāptu šīs regulas 5. pantu. Regulā (ES) Nr. 98/2013 ir paredzēta prasība ekonomikas dalībniekiem, ierobežotus sprāgstvielu prekursorus darot pieejamus plašas sabiedrības loceklim, pārbaudīt licenci saskaņā ar 5. panta 3. punktā minēto licencēšanas režīmu. Panta 1. punktā papildināts, ka šādos gadījumos ekonomikas dalībniekiem jāpārbauda iespējamā klienta personu apliecinošais dokuments.

Plašas sabiedrības loceklim nevajadzētu būt iespējai iegādāties ierobežotus sprāgstvielu prekursorus, pamatojoties uz apgalvojumu, ka ir profesionāls lietotājs. Panta 2. punkts apkopo ekonomikas dalībnieku labo pieredzi, kuri atbilstīgi “profesionāla lietotāja” definīcijai, kas noteikta 3. panta 8. punktā, pārbauda ikvienu darījumu, vai ierobežotais sprāgstvielu prekursors iespējamajam klientam patiešām ir vajadzīgs tādos nolūkos, kuri ir saistīti ar viņa komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju.

Ierosinātajā regulā noteikts, ka iespējamais klients būtu jāiztaujā vismaz par viņa komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju un paredzēto ierobežotu sprāgstvielu prekursoru lietojumu. Ja ekonomikas dalībniekam ir aizdomas, ka prasītais ierobežotais sprāgstvielu prekursors iespējamam klientam nav vajadzīgs darba vajadzībām, darījums saskaņā ar 9. pantu būtu jāatsaka un jāziņo kompetentajām iestādēm, ja ir pamatots pamats aizdomām, ka vielu vai maisījumu ir paredzēts izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai.

9. pants. Ziņošana par aizdomīgiem darījumiem, pazušanas gadījumiem un zādzībām. Šis noteikums izklāsta prasības attiecībā uz ziņošanu par aizdomīgiem darījumiem, pazušanas gadījumiem un zādzībām. Šis noteikums pārstrukturizē spēkā esošo Regulas (ES) Nr. 98/2013 prasību, lai to padarītu skaidrāku un secīgāku un precizētu, ka ziņojumi tiek veikti “sprāgstvielu nelikumīgas izgatavošanas atklāšanas un novēršanas nolūkā”.

Ierosinātās regulas mērķis ir paaugstināt nelikumīgas sprāgstvielu izgatavošanas atklāšanas līmeni, pieprasot, lai ekonomikas dalībnieki ievieš procedūras aizdomīgu darījumu atklāšanai. Procedūras būtu jāvērs uz vidi, kurā reglamentētie sprāgstvielu prekursori tiek piedāvāti, piemēram, tiešsaisti vai bezsaisti, un jāorientē uz plašu sabiedrību, profesionāliem lietotājiem vai citiem ekonomikas dalībniekiem.

Regulā (ES) Nr. 98/2013 prasa, lai ekonomikas dalībnieki ziņotu par aizdomīgiem darījumiem jo īpaši gadījumos, kad iespējamais klients gatavojas pirkt reglamentētus sprāgstvielu prekursorus daudzumos, kombinācijās vai koncentrācijās, kas nav parastas “personiskai” lietošanai. Tomēr profesionāli lietotāji var būt arī iespējamie klienti, un viņu darījumi nekļūst aizdomīgi tikai tāpēc vien, ka viņi plāno izmantot reglamentētu sprāgstvielu prekursoru nolūkiem, kas nav “personiski” nolūki. Tāpēc šajā regulas priekšlikumā darījumi ir jāuzskata par aizdomīgiem darījumiem gadījumos, kad iespējamais klients gatavojas pirkt

reglamentētus sprāgstvielu prekursorus daudzumos, kombinācijās vai koncentrācijās, kas nav parastas "likumīgai" lietošanai.

Ja ekonomikas dalībniekiem ir pamatots iemesls uzskatīt, ka vielu vai maisījumu ir paredzēts izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, viņiem par to būtu jāziņo 5. punktā minētajiem esošajiem valsts kontaktpunktiem, kuriem saskaņā ar šo ierosināto regulu vajadzētu pieejamiem 24 stundas diennaktī, septiņas dienas nedēļā. Tā kā iespējamu teroristu uzbrukumu novēršanā laiks ir būtisks, ziņošanai ir jānotiek 24 stundu laikā.

Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 ekonomikas dalībnieki ziņo par būtiskiem reglamentētu sprāgstvielu prekursoru pazušanas gadījumiem un zādzībām, ziņojumu sniedzot tās dalībvalsts valsts kontaktpunktam, kurā noticis pazušanas gadījums vai zādzība. Ierosinātā regula paplašina šo pienākumu, to attiecinot uz profesionāliem lietotājiem (3. punkts) un ciktāl ierobežotie sprāgstvielu prekursori skar plašas sabiedrības locekļus, kas ir iegādājušies ierobežotus sprāgstvielu prekursorus, izmantojot licenci.

10. pants. Apmācība un izpratnes veicināšana. Šis noteikums ievieš pienākumu dalībvalstīm organizēt apmācību un izpratnes veicināšanas pasākumus. Panta 1. punktā noteikta prasība, ka apmācība jānodrošina tiesībaizsardzības iestādēm, pirmās palīdzības sniedzējiem un muitas dienestiem, lai tie, pildot savus pienākumus, spētu atpazīt reglamentētas sprāgstvielu prekursoru vielas un maisījumus un laikus un pienācīgi spētu reaģēt uz aizdomīgu darbību. Saskaņā ar 2. punktu dalībvalstīm vismaz divas reizes gadā jāorganizē izpratnes veicināšanas pasākumi, kas mērķorientēti uz katra atsevišķā sektora īpatnībām, kuros izmanto reglamentētus sprāgstvielu prekursorus.

11. pants. Valsts inspekcijas iestādes. Šis noteikums ievieš prasību dalībvalstīm izveidot kompetentas iestādes, kas pārbauda un kontrolē šīs regulas 4.–9. panta pareizu piemērošanu. Saskaņā ar 2. punktu minētām iestādēm ir jābūt izmeklēšanas pilnvarām, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pienācīgu to uzdevumu pārvaldību.

12. pants. Pamatnostādnes. Šis noteikums pilnvaro Komisiju pēc apspriešanās ar Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā regulāri atjaunināt spēkā esošās pamatnostādnes un paplašināt to piemērošanu saistībā ar trim jaunām jomām. Pirmkārt, ieviešot pienākumu izveidot inspekcijas iestādes, tiks izveidotas pamatnostādnes par to, kā un cik bieži veikt šādas pārbaudes.

Otrkārt, sprāgstvielu prekursori arvien biežāk tiek piedāvāti tiešsaistē. Šī regula atgādina, ka tajā noteiktos ierobežojumus arī piemēro uz sūtījumiem, kas pasūtīti attālināti, un tādēļ precizē, ka ekonomikas dalībniekiem regulā noteiktie pienākumi ir arī jāievēro, darbojoties tiešsaistē (skatīt 3. pantu). Pamatnostādnes risinās praktiskus jautājumus, kas rodas, pasūtījumus veicot attālināti, piemēram, kā veikt saskaņā ar 8. pantu noteiktās pārbaudes un kā saskaņā ar 9. pantu atklāt aizdomīgus darījumus.

Treškārt, ir spēkā vairāki tiesiski regulējumi, kas kompetentajām iestādēm ļauj apmainīties ar informāciju par aizdomīgiem darījumiem, pazušanas gadījumiem, zādzībām un citiem aizdomīgiem incidentiem vai licenču pieteikumiem gadījumos ar pārrobežu elementu²⁹. Praktiski ir uzsvēruši, ka galvenais šķērslis informācijas apmaiņai pārrobežu gadījumos ir saistīts ar praktiskas dabas jautājumiem, piemēram, apmaiņas veids, kas tiks risināti pamatnostādnēs.

²⁹

Piemēram, Padomes Lēmums 671/2005/TI (2005. gada 20. septembris) par informācijas apmaiņu un sadarbību attiecībā uz teroristu nodarījumiem (OV L 253, 29.9.2005., 22. lpp.) un Padomes Regula (EK) Nr. 515/97 (1997. gada 13. marts) par dalībvalstu pārvaldes iestāžu savstarpēju palīdzību un šo iestāžu un Komisijas sadarbību, lai nodrošinātu muitas un lauksaimniecības tiesību aktu pareizu piemērošanu (OV L 82, 22.3.1997., 1. lpp.).

13. pants. Sankcijas. Šis noteikums saglabā spēkā esošo Regulas (ES) Nr. 98/2013 noteikumu, ka par šīs regulas pārkāpumiem jānosaka iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas.

14. pants. Drošības klauzula. Šis noteikums saglabā Regulas (ES) Nr. 98/2013 drošības klauzulu, kas dalībvalstīm ļauj ieviest papildu ierobežojumus, iekļaujot vielas saskaņā ar I vai II pielikumā noteikto režīmu vai I pielikumā nosakot zemākas koncentrācijas robežvērtības. Dalībvalstīm jāizskaidro šādu papildu ierobežojumu iemesli, kurus Komisija nekavējoties izskatīs. Komisijai jau ir piešķirtas tiesības izskatīšanas rezultātā grozīt vai ierosināt grozījumus pielikumos. Šīs regulas priekšlikums arī sniedz Komisijai tiesības pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti lemt, ka dalībvalsts veiktais pasākums nav pamatots, un pieprasīt, lai dalībvalsts to atcel.

15. pants. Grozījumi pielikumos. Šis noteikums ļauj Komisijai pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz vielu iekļaušanu I un II pielikumā un izmaiņām I pielikumā noteiktajās robežvērtībās, ciktāl tas nepieciešams, lai pielāgotos tendencēm vielu ļaunprātīgā izmantošanā par sprāgstvielu prekursoriem; vai arī, balstoties uz pētījumiem un testēšanu saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013, Komisija nevar pieņemt deleģētos aktus, lai iekļautu vielas regulas I pielikumā. Izstrādājot deleģētos aktus, Komisija cenšas apspriesties ar attiecīgām ieinteresētajām personām, it īpaši ar ķīmiskās rūpniecības un mazumtirdzniecības nozares pārstāvjiem. Attiecībā uz katru grozījumu pielikumā Komisija pieņem atsevišķu deleģēto aktu pēc apspriešanās ar visām ieinteresētajām personām un balstoties uz analīzi, kas pierāda, ka grozījumi, domājams, neradīs nesamērīgu slogu ekonomikas dalībniekiem vai patērētājiem, pienācīgi ņemot vērā mērķus, ko gatavojas sasniegt.

16. pants. Deleģēšanas īstenošana. Šis noteikums izklāsta nosacījumus deleģēto aktu pieņemšanai atbilstīgi principiem, kas attiecībā uz šādu pieņemšanu ir izklāstīti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā, kurš salīdzinājumā ar Regulu (ES) Nr. 98/2013 ievieš pienākumu Komisijai apspriesties ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem.

17. pants. Steidzamības procedūra. Šis noteikums pieļauj ātrāku procedūru deleģēto aktu pieņemšanai, ja saskaņā ar 15. panta 1. punktu tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ.

18. pants. Grozījumi Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumā. Šis noteikums pabeidz saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1907/2006 noteikto ierobežojumu attiecībā uz amonija nitrātu, kurā slāpekļa masa attiecībā pret amonija nitrātu ir 16 masas % vai lielāka, transponēšanu uz šo ierosināto regulu, svītrojot Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma 58. ieraksta 2. punktu. Šā pielikuma 58. ieraksta 3. punkts, kas ļāva līdz 2014. gada 1. jūlijam piemērot atkāpi no ierobežojuma, arī ir svītrots.

19. pants. Regulas (ES) Nr. 98/2013 atcelšana. Šis noteikums atceļ Regulu (ES) Nr. 98/2013 no ierosinātās regulas spēkā stāšanās dienas un nosaka, ka atsauces uz Regulu (ES) Nr. 98/2013 jāuzskata par atsaucēm uz šo regulu.

20. pants. Ziņošana. Šis noteikums prasa dalībvalstīm sniegt ziņojumus, tajos sniedzot konkrētu informāciju saistībā ar regulas piemērošanu, lai palīdzētu Komisijai īstenot saskaņā ar 21. un 22. pantu noteiktos pienākumus.

21. pants. Pārraudzība. Šis noteikums nosaka, ka Komisija izveido sīki izstrādātu programmu šīs regulas rezultātu un ietekmes pārraudzībai.

22. pants. Izvērtēšana. Šis noteikums nosaka, ka Komisija veic šīs regulas izvērtēšanu saskaņā ar Komisijas labāka regulējuma vadlīnijām un 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma 22. punktu un iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs izvērtēšanas galvenajiem konstatējumiem.

23. pants. Stāšanās spēkā. Šis noteikums nosaka regulas spēkā stāšanās datumu. Tā kā steidzami ir jānovērš esošais apdraudējums, regula būtu jāpieņem vienu gadu pēc tās spēkā stāšanās dienas. Šis laikposms nodrošina dalībvalstīm un ekonomikas dalībniekiem laiku to pasākumu veikšanai, kas vajadzīgi, lai panāktu atbilstību jaunajam tiesiskajam regulējumam.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumu un atceļ Regulu (ES) Nr. 98/2013 par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³⁰,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

- (1) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 98/2013³¹ tika izveidoti saskaņoti noteikumi par to, kā darīt pieejamas, ievest, turēt īpašumā, lietot un izmantot Savienībā tādas vielas vai maisījumus, ko varētu ļaunprātīgi izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, nolūkā ierobežot to pieejamību plašai sabiedrībai un nodrošināt aizdomīgu darījumu atbilstīgu ziņošanu visā piegādes ķēdē.
- (2) Lai arī Regula (ES) Nr. 98/2013 ir palīdzējusi samazināt apdraudējumu, ko Savienībā rada sprāgstvielu prekursori, ir nepieciešams stiprināt kontroles sistēmu attiecībā uz improvizētiem spridzekļiem. Ņemot vērā nepieciešamo izmaiņu daudzumu, skaidrības labad ir lietderīgi Regulu (ES) Nr. 98/2013 aizstāt.
- (3) Regula (ES) Nr. 98/2013 ierobežoja plašas sabiedrības locekļu piekļuvi sprāgstvielu prekursoriem un to lietošanu. Neatkarīgi no šā aizlieguma dalībvalstis tomēr varēja pieņemt lēmumu plašai sabiedrībai piešķirt piekļuvi minētajām vielām ar licenču un reģistrācijas sistēmas starpniecību. Līdz ar to dalībvalstīs pastāvēja atšķirīgi sprāgstvielu prekursoru ierobežojumi un kontroles, kas radīja šķēršļus tirdzniecībai Savienībā, tādējādi kavējot iekšējā tirgus darbību. Turklāt spēkā esošie ierobežojumi un kontroles nenodrošināja pietiekamu sabiedrības drošību, jo tie pienācīgi nenovērsa iespējas noziedzniekiem iegādāties sprāgstvielu prekursorus. Improvizētu spridzekļu radītais apdraudējums joprojām ir liels un pastāvīgi mainās.
- (4) Tāpēc sistēma nelikumīgu sprāgstvielu izgatavošanas novēršanai būtu vēl vairāk jāuzlabo un jāstiprina, ņemot vērā mainīgo apdraudējumu sabiedrības drošībai, ko rada terorisms un citas smagas noziedzīgas darbības. Tam būtu arī jānodrošina sprāgstvielu prekursoru brīva aprīte iekšējā tirgū, kā arī jāveicina ekonomikas

³⁰ OV C [...], [...], [...] lpp.

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 98/2013 (2013. gada 15. janvāris) par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu (OV L 39, 9.2.2013., 1. lpp.).

dalībnieku konkurētspēja un inovācijas, piemēram, atvieglojot drošāku ķīmisko vielu izstrādi, kuras aizstātu sprāgstvielu prekursorus.

- (5) Kritēriji, pēc kuriem nosaka, kuri pasākumi būtu jāpiemēro kuriem sprāgstvielu prekursoriem, ietver apdraudējuma pakāpi, kas ir saistīta ar attiecīgo sprāgstvielu prekursoru, attiecīgā sprāgstvielu prekursora tirdzniecības apjomu, kā arī iespēju noteikt koncentrācijas pakāpi, kuru nepārsniedzot sprāgstvielu prekursoru joprojām varētu izmantot likumīgiem mērķiem, kuriem tas ir darīts pieejams, un risks, ka tos varētu izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, ir daudz mazāks.
- (6) Plašas sabiedrības locekļiem nevajadzētu būt iespējai iegādāties, ievest, turēt īpašumā vai lietot sprāgstvielu prekursorus koncentrācijā ar konkrētu robežvērtību vai koncentrācijā, kas to pārsniedz. Tomēr ir lietderīgi nodrošināt plašas sabiedrības locekļiem iespēju iegādāties, ievest, turēt īpašumā vai lietot dažus sprāgstvielu prekursorus, kas pārsniedz šādu koncentrāciju, likumīgiem mērķiem, taču tikai tajos gadījumos, ja viņiem ir atļauja to darīt.
- (7) Licences var paredzēt vienīgi vielām tādā koncentrācijā, kas nepārsniedz šajā regulā noteikto augšējo robežu. Pārsniedzot minēto augšējo robežu, risks saistībā ar sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu ir lielāks nekā minēto sprāgstvielu prekursoru nelielais likumīgais lietojums plašā sabiedrībā, attiecībā uz kuriem ar alternatīviem risinājumiem vai zemāku koncentrāciju var sasniegt tādu pašu efektu. Ar šo regulu arī būtu jānosaka, kādi apstākļi kompetentajām iestādēm būtu noteikti jāņem vērā, apsverot, vai piešķirt licenci. Šim noteikumam kopā ar veidlapu, kas pievienota šai regulai, būtu jāatvieglo licenču atzīšana citās dalībvalstīs, kuras piemēro licencēšanas režīmu.
- (8) Šajā regulā noteikto ierobežojumu un kontroles pasākumu piemērošanas nolūkā tiem ekonomikas dalībniekiem, kas attiecīgās vielas pārdod profesionāliem lietotājiem vai plašas sabiedrības locekļiem, kuriem ir licences, būtu jābalstās uz informāciju, kas ir kļuvusi pieejama piegādes ķēdes iepriekšējos posmos. Tāpēc ikvienam ekonomikas dalībniekam piegādes ķēdē būtu jāinformē šā ierobežotā sprāgstvielu prekursora saņēmējs par to, ka uz ierobežotā sprāgstvielu prekursora darīšanu par pieejamu, ieviešanu, turēšanu īpašumā vai lietošanu, ko veic plašas sabiedrības locekļi, attiecas šajā regulā noteiktie ierobežojumi, un to dara, piemēram, piestiprinot atbilstīgu etiķeti vai pārbaudot, ka atbilstīga etiķete ir piestiprināta, vai iekļaujot šo informāciju drošības datu lapā, kas sagatavota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma³² prasībām.
- (9) Ekonomikas dalībnieks un profesionāls lietotājs atšķiras ar to, ka ekonomikas dalībnieks dara pieejamu ierobežotu sprāgstvielu prekursoru citai personai, savukārt profesionāls lietotājs iegādājas vai ievie ierobežotu sprāgstvielu prekursoru tikai paša vajadzībām. Ekonomikas dalībniekiem, kas minēto vielu pārdod profesionāliem lietotājiem vai plašas sabiedrības locekļiem, kuriem ir licence, būtu jānodrošina, ka viņu personāls, kurš ir iesaistīts sprāgstvielu prekursoru tirdzniecībā, ir informēts par produktiem, ko ekonomikas dalībnieks piedāvā, un par to, ka tie satur sprāgstvielu prekursorus, piemēram, iekļaujot šo informāciju produkta svītrkodā.
- (10) Atšķirība starp profesionālu lietotāju, kuram ierobežotos sprāgstvielu prekursorus var darīt pieejamus, un plašas sabiedrības locekli, kuram tos nevar darīt pieejamus, ir atkarīga no tā, vai persona plāno izmantot minēto sprāgstvielu prekursoru mērķiem,

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

kas ir saistīti ar viņa konkrēto komercdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju. Tāpēc ekonomikas dalībniekiem nevajadzētu darīt pieejamu ierobežotu sprāgstvielu prekursoru fiziskai vai juridiskai personai, kas veic profesionālu darbību jomā, kurā šis konkrētais ierobežotais sprāgstvielu prekursors nav paredzēts lietošanai profesionālos nolūkos.

- (11) Šajā regulā noteiktie pienākumi būtu jāpiemēro arī uzņēmumiem, kas darbojas tiešsaistē, tostarp tiešsaistes tirdzniecības vietām. Tāpēc tiešsaistes ekonomikas dalībniekiem būtu arī jāapmāca savi darbinieki un jāievieš piemērotas procedūras aizdomīgu darījumu atklāšanai. Turklāt tiem būtu jādara pieejami ierobežotie sprāgstvielu prekursori plašās sabiedrības locekļiem tikai tajās dalībvalstīs, kas uztur vai nosaka licencēšanas režīmu saskaņā ar šo regulu, un tikai pēc tam, kad ir pārbaudīts, vai šīm plašās sabiedrības locekļiem ir licence. Pēc tam, kad ir pārbaudīta iespējamā klienta identitāte, piemēram, izmantojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 910/2014³³ minētos mehānismus, ekonomikas dalībniekam būtu jāpārbauda, vai licence ir izsniegta paredzētajam darījumam, piemēram, fiziski pārbaudot licenci piegādes laikā vai – ar iespējamā klienta piekrišanu – sazinoties ar to dalībvalsts kompetento iestādi, kura drīkst sniegt informāciju par izsniegtajām licencēm. Uzņēmumiem, kas darbojas tiešsaistē, kā arī tiem, kuri darbojas bezsaistē, arī būtu jāpieprasa profesionālo lietotāju deklarācijas par galalietošanu.
- (12) Ciktāl tiešsaistes tirdzniecības vietas darbojas kā starpnieki starp ekonomikas dalībniekiem, no vienas puses, un plašās sabiedrības locekļiem, profesionāliem lietotājiem vai lauksaimniekiem, no otras puses, nebūtu jāpieprasa, lai tie uzdotu personālam, kas ir iesaistīts ierobežotu sprāgstvielu prekursoru tirdzniecībā, pārbaudīt iespējamā klienta identitāti un vajadzības gadījumā licenci vai no iespējamā klienta pieprasīt citu informāciju. Tomēr, ņemot vērā centrālo lomu, ko tiešsaistes tirdzniecības vietas ieņem kā starpnieki tiešsaistes saimnieciskajos darījumos, tostarp attiecībā uz ierobežotu sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību, ir lietderīgi, ka tām skaidri un efektīvi būtu jāinformē lietotāji, kuriem tās ar savu pakalpojumu starpniecību plāno darīt pieejamus ierobežotus sprāgstvielu prekursorus, par pienākumiem saskaņā ar šo regulu. Turklāt ir lietderīgi, ka tiešsaistes tirdzniecības vietas, kas darbojas kā starpnieki, veic pasākumus, piemēram, piedāvājot instrumentus licenču pārbaudes atvieglošanai, lai palīdzētu nodrošināt, ka to lietotāji ievēro savus pārbaudes pienākumus. Visiem šiem tiešsaistes tirdzniecības vietu, kas darbojas kā starpnieki, pienākumiem saskaņā ar šo regulu nevajadzētu skart Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/31/EK 14. un 15. pants³⁴.
- (13) Lai uzlabotu regulas praktisko piemērošanu, gan ekonomikas dalībniekiem, gan publiskajām iestādēm būtu jāparedz atbilstoša apmācība par šīs regulas noteiktajiem pienākumiem. Dalībvalstīs vajadzētu būt inspekcijas iestādēm un būtu regulāri jāorganizē izpratnes veicināšanas pasākumi, kas mērķorientēti uz katra atsevišķā sektora īpatnībām, un jāuztur pastāvīgs dialogs ar piegādes ķēdēm, tostarp tām, kas darbojas tiešsaistē.
- (14) Vietas, ko noziedznieki izvēlas nelikumīgai sprāgstvielu izgatavošanai, var ātri mainīties. Tādēļ vajadzētu būt iespējai šajā regulā paredzēto režīmu attiecināt arī uz

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73. lpp.).

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū ("Direktīva par elektronisko tirdzniecību") (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).

citām vielām, attiecīgā gadījumā steidzamības kārtā. Lai pielāgotos izmaiņām vielu ļaunprātīgā izmantošanā par sprāgstvielu prekursoriem, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai iekļautu papildu vielas, kuras nedrīkst darīt pieejamas plašai sabiedrībai, lai grozītu koncentrācijas robežvērtības, virs kurām konkrētas saskaņā ar šo regulu ierobežotas vielas nedrīkst darīt pieejamas plašai sabiedrībai, un uzskaitītu papildu vielas, par kuru aizdomīgiem darījumiem ir jāziņo. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu³⁵. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (15) Lai pievērstos tām vielām, kas vēl nav ierobežotas ar šo regulu, bet par kurām dalībvalstij ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tās varētu izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, ievieš drošības klauzulu, kurā paredz atbilstīgu Savienības procedūru. Turklāt, ņemot vērā specifiskus apdraudējumus, kuriem paredzēts pievērsties šajā regulā, ir lietderīgi atļaut dalībvalstīm konkrētos apstākļos pieņemt drošības pasākumus, tostarp attiecībā uz tām vielām, uz kurām jau attiecas pasākumi saskaņā ar šo regulu.
- (16) Tiesisko regulējumu varētu vienkāršot, no Regulas (EK) Nr. 1907/2006 uz šo regulu transponējot atbilstīgus uz drošību vērstus ierobežojumus par amonija nitrāta darīšanu pieejamu. Šajā nolūkā būtu jāsvīturo 58. ieraksta 2. un 3. punkts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumā.
- (17) Regula (ES) Nr. 98/2013 būtu jāatceļ.
- (18) Šajā regulā tiek prasīta personas datu apstrāde un to tālāka atklāšana trešām personām aizdomīgu darījumu gadījumā. Minētā apstrāde un atklāšana nozīmē ieviešanu pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un tiesībās uz personas datu aizsardzību. Attiecīgi būtu jānodrošina, ka tiek pienācīgi aizsargātas pamattiesības uz personas datu aizsardzību personām, kuru dati tiek apstrādāti, piemērojot šo regulu. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679³⁶ reglamentē personas datu apstrādi, ko veic saskaņā ar šo regulu. Tāpēc personas datu apstrāde, kas ir saistīta ar licences piešķiršanu un aizdomīgu darījumu ziņošanu, būtu jāveic saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679, tostarp attiecībā uz vispārīgiem datu aizsardzības principiem – likumīgums, godprātība un pārredzamība, nolūka ierobežojumi, datu minimizēšana, precizitāte, glabāšanas ierobežojums, integritāte un konfidencialitāte –, kā arī prasību pienācīgi ievērot datu subjekta tiesības.
- (19) Komisijai būtu jāizvērtē šī regula, pamatojoties uz pieciem kritērijiem, proti, lietderību, efektivitāti, būtiskumu, saskaņotību un ES pievienoto vērtību, un būtu jāveido pamats ietekmes novērtējumam par iespējamiem turpmākiem pasākumiem. Informācija būtu jāvērtē regulāri, un tā atspoguļosies šīs regulas izvērtējumā.

³⁵ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

- (20) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, ierobežot plašas sabiedrības piekļuvi sprāgstvielu prekursoriem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka ierobežojuma mēroga un seku dēļ šo mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido saskaņotus noteikumus par to, kā darīt pieejamas, ievest, turēt īpašumā, lietot un izmantot Savienībā tādas vielas vai maisījumus, ko varētu ļaunprātīgi izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, nolūkā ierobežot to pieejamību plašai sabiedrībai un nodrošināt atbilstīgu aizdomīgu darījumu ziņošanu visā piegādes ķēdē.

Šī regula neskar citus – stingrākus – Savienības tiesību aktu noteikumus attiecībā uz I un II pielikumā uzskaitītajām vielām.

2. pants

Darbības joma

1. Regulu piemēro vielām, kas uzskaitītas I un II pielikumā, un tās saturošiem maisījumiem un vielām.
2. Šo regulu nepiemēro:
 - (a) izstrādājumiem, kā definēts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 3. panta 3. punktā;
 - (b) pirotehniskajiem izstrādājumiem, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/29/ES³⁷ 3. panta 1. punktā;
 - (c) pirotehniskajiem izstrādājumiem, kurus saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredzēts nekomerciāli izmantot bruņotajos spēkos, tiesībaizsardzības iestādēs vai ugunsdzēsības dienestā;
 - (d) pirotehniskajam aprīkojumam, uz kuru attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/90/ES³⁸ darbības joma;
 - (e) pirotehniskajiem izstrādājumiem, kurus paredzēts izmantot aviokosmiskajā rūpniecībā;
 - (f) kapselēm, kuras paredzētas rotaļlietām;
 - (g) zālēm, kuras saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem likumīgi dara pieejamas plašas sabiedrības loceklim, pamatojoties uz ārsta recepti.

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/29/ES (2013. gada 12. jūnijs) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz pirotehnisko izstrādājumu pieejamību tirgū (OV L 178, 28.6.2014., 27. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/90/ES (2014. gada 23. jūlijs) par kuģu aprīkojumu un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 96/98/EK (OV L 257, 28.8.2014., 146. lpp.).

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “viela” ir viela Regulas (EK) Nr. 1907/2006 3. panta 1. punkta nozīmē;
- (2) “maisījums” ir maisījums Regulas (EK) Nr. 1907/2006 3. panta 2. punkta nozīmē;
- (3) “izstrādājums” ir izstrādājums Regulas (EK) Nr. 1907/2006 3. panta 3. punkta nozīmē;
- (4) “darīt pieejamu” ir jebkura piegāde – par maksu vai bez maksas;
- (5) “ievešana” ir vielas ieviešana dalībvalsts teritorijā no citas dalībvalsts vai no trešās valsts;
- (6) “lietošana” ir jebkura vielas apstrāde, sagatavošana lietošanai, glabāšana, attīrīšana vai sajaukšana, tostarp izstrādājuma ražošana, vai jebkāda citāda izmantošana;
- (7) “plašas sabiedrības loceklis” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai ierobežoti sprāgstvielu prekursori ir nepieciešami tādos nolūkos, kas nav saistīti ar viņa komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
- (8) “profesionāls lietotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kurai ir pierādāmi vajadzīgi ierobežotie sprāgstvielu prekursori tādos nolūkos, kas ir saistīti ar viņa komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju, kas neparedz ierobežoto sprāgstvielu prekursoru darīšanu pieejamus citai personai;
- (9) “ekonomikas dalībnieks” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai publisko tiesību subjekts vai šādu personu un/vai subjektu grupa, kas tirgū, tostarp tiešsaistes tirdzniecības vietās tiešsaistē un bezsaistē, piegādā reglamentētus sprāgstvielu prekursorus vai sniedz ar reglamentētiem sprāgstvielu prekursoriem saistītus pakalpojumus;
- (10) “tiešsaistes tirdzniecības vieta, kas darbojas kā starpnieks” ir starpniecības pakalpojuma sniedzējs, kas ļauj ekonomikas dalībniekiem, no vienas puses, un plašas sabiedrības locekļiem, profesionāliem lietotājiem vai lauksaimniekiem, no otras puses, noslēgt darījumus attiecībā uz reglamentētiem sprāgstvielu prekursoriem tiešsaistes tirdzniecības vai pakalpojumu līgumu ceļā, kuri ar ekonomikas operatoriem ir noslēgti vai nu tiešsaistes tirdzniecības vietas tīmekļa vietnē vai ekonomika dalībnieka tīmekļa vietnē, kas izmanto datošanas pakalpojumus, kurus sniedz tiešsaistes tirdzniecības vietne.
- (11) “ierobežots sprāgstvielu prekursors” ir I pielikumā uzskaitīta viela, kuras koncentrācija pārsniedz vai – amonija nitrāta gadījumā – ir līdzvērtīga vai pārsniedz attiecīgo robežvērtību, kas noteikta 2. slejā, tostarp maisījums vai cita viela, kurā uzskaitītās vielas koncentrācija pārsniedz vai – amonija nitrāta gadījumā – ir līdzvērtīga vai pārsniedz attiecīgo robežvērtību;
- (12) “reglamentēts sprāgstvielu prekursors” ir I vai II pielikumā uzskaitīta viela, tostarp maisījums vai cita viela, kurā ir minētajos pielikumos uzskaitīta viela;
- (13) “lauksaimnieciska darbība” ir lauksaimniecības produktu ražošana vai audzēšana, tostarp ražas novākšana, slaukšana, dzīvnieku audzēšana un turēšana lauksaimnieciskiem nolūkiem, vai zemes uzturēšana labā lauksaimniecības un vides

stāvoklī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1306/2013³⁹ 94. pantu;

- (14) “lauksaimnieks” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai fizisku vai juridisku personu grupa neatkarīgi no šādai grupai un tās locekļiem valsts tiesību aktos piešķirtā juridiskā statusa, kuras saimniecība atrodas vietā, uz ko attiecas Līgumu teritoriālā piemērošanas joma, kā definēts LES 52. pantā saistībā ar LESD 349. un 355. pantu, un kura veic lauksaimniecisku darbību.

4. pants

Brīva aprīte

Ja vien šajā regulā vai citos Savienības tiesību aktos nav paredzēts citādi, dalībvalstis neaizliedz, neierobežo vai netraucē darīt pieejamu reglamentētu sprāgstvielu prekursoru.

5. pants

Darīšana par pieejamu, ievēšana, turēšana īpašumā un lietošana

1. Ierobežotus sprāgstvielu prekursorus nedrīkst pieejamus plašas sabiedrības locekļiem, plašas sabiedrības locekļi tos neieved, netur īpašumā vai nelieto.
2. Panta 1. punktu nepiemēro amonija nitrātam (CAS RN 6484-52-2), kas ir darīts pieejams lauksaimniekiem, ko lauksaimnieki ievē, tur īpašumā vai lieto lauksaimnieciskas darbības nolūkos – gan pilnas slodzes, gan daļējas slodzes –, un nav obligāta prasība saistīt to ar zemes platības lielumu.
3. Dalībvalsts var saglabāt vai noteikt licencēšanas režīmu, ar kuru ierobežotus sprāgstvielu prekursorus koncentrācijā, kas nepārsniedz attiecīgās robežvērtības, kuras izklāstītas I pielikuma 3. slejā, atļauj darīt pieejamus plašas sabiedrības locekļiem, tiem tos ievest, turēt īpašumā vai lietot.

Saskaņā ar šādu režīmu plašas sabiedrības locekļi iegūst un pēc pieprasījuma uzrāda licenci ierobežotu sprāgstvielu prekursoru iegādei, ievēšanai, turēšanai īpašumā un lietošanai, ko saskaņā ar 6. pantu izsniegusi tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā minēto ierobežoto sprāgstvielu prekursoru gatavošanas iegādāties, ievest, turēt īpašumā vai lietot.

4. Dalībvalstis nekavējoties informē Komisiju par visiem pasākumiem, ko tās veic, lai īstenotu 3. punktā minēto licencēšanas režīmu. Paziņojumā izklāsta ierobežotus sprāgstvielu prekursorus, attiecībā uz kuriem dalībvalsts paredz licencēšanas režīmu saskaņā ar 3. punktu.
5. Komisija dara atklātībai zināmu to pasākumu sarakstu, par kuriem dalībvalstis paziņojušas saskaņā ar 4. punktu.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1306/2013 (2013. gada 17. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 485/2008 atcelšanu (OV L 347, 20.12.2013., 549. lpp.).

6. pants

Licences

1. Katra dalībvalsts, kura izsniedz licences plašas sabiedrības locekļiem, kam ir likumīgas intereses iegādāties, ievest, turēt īpašumā vai lietot ierobežotus sprāgstvielu prekursorus, nosaka noteikumus 5. panta 3. punktā paredzētās licences piešķiršanai. Izvērtējot, vai piešķirt licenci, dalībvalsts kompetentā iestāde ņem vērā visus atbilstīgos apstākļus, jo īpaši –
 - (a) vielas paredzētās lietošanas likumību;
 - (b) zemākas koncentrācijas vai alternatīvu vielu pieejamību, kas sniegtu līdzīgu rezultātu;
 - (c) informāciju par personu, kas piesakās uz licenci, tostarp informāciju par pieteikuma iesniedzēju iepriekšējiem notiesājošiem spriedumiem Savienībā;
 - (d) plānotās glabāšanas procedūras, lai garantētu, ka ierobežotais sprāgstvielu prekursors tiek droši glabāts.
2. Licenci nepiešķir, ja ir pamatots iemesls apšaubīt paredzētās lietošanas likumību vai lietotāja nolūku izmantot to likumīgiem mērķiem.
3. Kompetentā iestāde var izvēlēties veidu, kā ierobežot licences derīgumu, nosakot vienreizēju vai daudzkārtēju lietojumu uz laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus. Kompetentā iestāde var noteikt licences turētājam pienākumu līdz licences noteiktā termiņa beigām pierādīt, ka nosacījumi, saskaņā ar kuriem licence tika piešķirta, joprojām ir izpildīti. Licencē norāda ierobežotos sprāgstvielu prekursorus, attiecībā uz kuriem tā ir izsniegta.
4. Kompetentās iestādes var prasīt pieteikuma iesniedzējiem samaksāt licences pieteikuma nodevu. Šāda nodeva nepārsniedz pieteikuma apstrādes izmaksas.
5. Kompetentā iestāde var licenci apturēt vai atsaukt, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka vairs netiek pildīti nosacījumi, ar kādiem licence tika piešķirta.
6. Jebkura kompetentās iestādes lēmuma apstrīdēšanu, kā arī strīdus par atbilstību licences nosacījumiem izskata atbilstīga saskaņā ar valsts tiesību aktiem atbildīgā struktūra.
7. Dalībvalsts, kurā ir noteikts 5. panta 3. punktā minētais licencēšanas režīms, var atzīt citās dalībvalstīs izsniegtās licences.

Dalībvalstis licences izsniegšanai var izmantot III pielikumā sniegto paraugu.

8. Panta 1. punkta c) apakšpunktā minēto informāciju par iepriekšējiem notiesājošiem spriedumiem citās dalībvalstīs iegūst, izmantojot sistēmu, kas izveidota ar Padomes Pamatlēmumu 2009/315/TI⁴⁰. Atbildes uz lūgumiem par šādu informāciju sniedz centrālās iestādes, kas minētas šā Pamatlēmuma 3. pantā, 20 darba dienu laikā no lūguma saņemšanas dienas.
9. Licences, kas dalībvalstī izsniegtas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 98/2013 7. pantu un kas joprojām ir derīgas [*diena, kad sāk piemērot šo regulu*], minētajā dienā zaudē savu derīgumu. Katra dalībvalsts pēc licences turētāja lūguma var izlemt apstiprināt,

⁴⁰ Padomes Pamatlēmums 2009/315/TI (2009. gada 26. februāris) par organizatoriskiem pasākumiem un saturu no sodāmības reģistra iegūtas informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm (OV L 93, 7.4.2009., 23. lpp.).

atjaunot vai pagarināt šādas minētajā dalībvalstī izsniegtās licences, ja uz ierobežotajiem sprāgstvielu prekursoriem var atteikties noteikumi par licences saņemšanu saskaņā ar I pielikuma 3. slejā noteiktajām robežvērtībām un ja kompetentā iestāde uzskata, ka attiecībā uz attiecīgo licenci ir ievēroti visi šīs regulas kritēriji. Attiecībā uz šādu apstiprināšanu, atjaunošanu vai pagarināšanu būtu jāievēro šā panta 3. punktā noteiktais termiņš.

7. pants

Informēšana piegādes ķēdē

1. Ekonomikas dalībnieks, kas ierobežoto sprāgstvielu prekursoru dara pieejamu citam ekonomikas dalībniekam, informē attiecīgo ekonomikas dalībnieku par to, ka uz attiecīgā ierobežoto sprāgstvielu prekursora iegādi, turēšanu īpašumā vai lietošanu, ko veic plašas sabiedrības locekļi, attiecas 5. panta 1. un 3. punktā minētais ierobežojums.
2. Ekonomikas dalībnieks, kas reglamentētos sprāgstvielu prekursorus dara pieejamus profesionālam lietotājam vai plašas sabiedrības loceklim saskaņā ar 5. panta 3. punktu, nodrošina un spēj pierādīt 11. pantā minētajām kompetentajām iestādēm, ka viņa personāls, kas ir iesaistīts reglamentēto sprāgstvielu prekursoru tirdzniecībā, ir:
 - (a) ir informēts, ka produkti, ko tas piedāvā, satur reglamentētus sprāgstvielu prekursorus;
 - (b) instruēts par šīs regulas 5.–9. punktā noteiktajiem pienākumiem.
3. Tiešsaistes tirdzniecības vieta, kas darbojas kā starpnieks, veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās lietotāji ir informēti par saviem pienākumiem, kuri noteikti šajā regulā, ja tie dara pieejamus ierobežotos sprāgstvielu prekursorus, izmantojot tās pakalpojumus.

8. pants

Pārbaude pārdošanas gaitā

1. Ekonomikas dalībnieks, kurš saskaņā ar 5. panta 3. punktu ierobežotu sprāgstvielu prekursoru dara pieejamu plašas sabiedrības loceklim, attiecībā uz katru darījumu pārbauda identifikācijas dokumentu un licenci atbilstīgi režīmam, kāds noteikts dalībvalstī, kur ierobežotu sprāgstvielu prekursoru dara pieejamu.
2. Lai pārliecinātos, ka iespējamais klients ir profesionāls lietotājs vai lauksaimnieks, ekonomikas dalībnieks, kas ierobežotu sprāgstvielu prekursoru dara pieejamu profesionālam lietotājam vai lauksaimniekam, attiecībā uz katru darījumu pieprasa informāciju par:
 - (a) iespējamā klienta komercdarbību, darījumdarbību, amatniecisko darbību vai profesiju;
 - (b) paredzēto iespējamā klienta ierobežotu sprāgstvielu prekursoru lietojumu.
3. Lai pārbaudītu šīs regulas noteikumu ievērošanu un lai atklātu un novērstu sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu, ekonomikas dalībnieki vienu gadu no darījuma norises dienas glabā 2. punktā minētos datus un klienta vārdu, uzvārdu un adresi. Minētajā laikposmā dati ir viegli pieejami pārbaudei pēc kompetento inspekcijas iestāžu vai tiesībaizsardzības iestāžu lūguma.

4. Tiešsaistes tirdzniecības vieta, kas darbojas kā starpnieks, veic pasākumus, lai palīdzētu nodrošināt, ka tās lietotāji ievēro savus pienākumus, kuri noteikti šajā pantā, ja tie dara pieejamus ierobežotos sprāgstvielu prekursorus, izmantojot tās pakalpojumus.

9. pants

Ziņošana par aizdomīgiem darījumiem, pazušanas gadījumiem un zādzībām

1. Lai atklātu un novērstu sprāgstvielu nelikumīgu izgatavošanu, ekonomikas dalībnieki ziņo par darījumiem attiecībā uz reglamentētiem sprāgstvielu prekursoriem, tostarp darījumiem, kuros ir iesaistīti profesionāli lietotāji, ja ir pamats pamatotām aizdomām, ka vielu vai maisījumu ir paredzēts izmantot nelikumīgu sprāgstvielu izgatavošanai.

Ekonomikas dalībnieki, pirms ziņo par šādiem aizdomīgiem darījumiem, ņem vērā visus apstākļus un jo īpaši, ja iespējams, klients:

- (a) šķietami nav pārliecināts par reglamentēto sprāgstvielu prekursoru paredzēto lietojumu;
 - (b) šķietami nepārzina reglamentēto sprāgstvielu prekursoru paredzēto lietojumu vai nespēj to ticami izskaidrot;
 - (c) plāno pirkt tādu daudzumu reglamentēto sprāgstvielu prekursoru, tādās kombinācijas vai tādās koncentrācijās, kas ir neparastas likumīgai lietošanai;
 - (d) nevēlas uzrādīt personu, dzīvesvietu vai – attiecīgā gadījumā – profesionāla lietotāja vai ekonomikas dalībnieka statusu apliecinošus dokumentus;
 - (e) uzstāj, ka izmantos neparastus samaksas paņēmienus, tostarp lielas skaidras naudas summas.
2. Ekonomikas dalībniekiem, kas nav tiešsaistes tirdzniecības vietas, kuras darbojas kā starpnieki, ir procedūras aizdomīgu darījumu atklāšanai, kas vērstas uz vidi, kurā tiek piedāvāti reglamentēti sprāgstvielu prekursori.
 3. Ekonomikas dalībnieki drīkst atteikt aizdomīgu darījumu un ziņo par aizdomīgu darījumu vai darījuma mēģinājumu 24 stundu laikā, tostarp, ja iespējams, norādot klienta identitāti, tās dalībvalsts valsts kontaktpunktam, kurā aizdomīgais darījums tika pabeigts vai mēģināts.
 4. Katra dalībvalsts izveido vienu vai vairākus valsts kontaktpunktus ziņošanai par aizdomīgiem darījumiem, precīzi norādot to tālruņa numuru un e-pasta adresi. Valsts kontaktpunkti ir pieejami 24 stundas diennaktī, septiņas dienas nedēļā.
 5. Ekonomikas dalībnieki un profesionāli lietotāji ziņo par būtiskiem reglamentētu sprāgstvielu prekursoru pazušanas gadījumiem un zādzībām, ziņojumu sniedzot tās dalībvalsts valsts kontaktpunktam, kurā pazušanas gadījums vai zādzība notikusi. Lemjot par to, vai pazušanas gadījums vai zādzība ir būtiska, tie ņem vērā, vai daudzums ir neparasts visos aspektos.
 6. Plašas sabiedrības locekļi, kas ierobežotus sprāgstvielu prekursorus ir iegādājušies saskaņā ar 5. panta 3. punktu, ziņo par būtiskiem ierobežotu sprāgstvielu prekursoru pazušanas gadījumiem vai zādzībām, ziņojumu sniedzot tās dalībvalsts valsts kontaktpunktam, kurā pazušanas gadījums vai zādzība notikusi.

10. pants

Apmācība un izpratnes veicināšana

1. Dalībvalstis nodrošina apmācību, lai panāktu, ka tiesībsardzības iestādes, pirmās palīdzības sniedzēji un muitas dienesti, pildot savus pienākumus, spēj pazīt reglamentētu sprāgstvielu prekursoru vielas un maisījumus un laikus un pienācīgi reaģēt uz aizdomīgu darbību.
2. Dalībvalstis vismaz divas reizes gadā organizē izpratnes veicināšanas pasākumus, kas mērķorientēti uz katra atsevišķā sektora īpatnībām, kuros izmanto reglamentētus sprāgstvielu prekursorus.

11. pants

Valsts inspekcijas iestādes

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka ir izveidotas kompetentas iestādes, kas pārbauda un kontrolē pareizu šīs regulas 4.–9. panta piemērošanu.
2. Katra dalībvalsts nodrošina, ka 1. punktā minētajām iestādēm ir izmeklēšanas pilnvaras, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu pienācīgu to uzdevumu pārvaldību.
3. Katra dalībvalsts 1. punktā minēto kompetento iestāžu rīcībā nodod pietiekamus resursus, lai tās laikus un efektīvi, piesaistot jebkurus citus pieejamos resursus, varētu pildīt uzdevumus saskaņā ar šo regulu.

12. pants

Pamatnostādnes

1. Komisija pēc apspriešanās ar Pastāvīgo komiteju prekursoru jomā regulāri atjaunina pamatnostādnes, lai palīdzētu ķīmikāliju piegādes ķēdei un attiecīgā gadījumā kompetentajām iestādēm sekmēt sadarbību starp kompetentajām iestādēm un ekonomikas dalībniekiem. Pamatnostādnēs jo īpaši norāda:
 - (a) informāciju par to, kā veikt pārbaudes;
 - (b) informāciju par to, kā regulā noteiktos ierobežojumus un kontroles piemērot reglamentētiem sprāgstvielu prekursoriem, ko plašas sabiedrības locekļi vai profesionāli lietotāji pasūtījuši attālināti;
 - (c) informāciju par to, kādi iespējamie pasākumi jāpieņem tiešsaistes tirdzniecības vietām, kas darbojas kā starpnieki, lai nodrošinātu šīs regulas ievērošanu;
 - (d) informāciju par to, kā apmainīties ar attiecīgo informāciju starp kompetentajām iestādēm un valstu kontaktpunktiem un starp dalībvalstīm;
 - (e) citu informāciju, ko var uzskatīt par noderīgu.
2. Kompetentās iestādes nodrošina to, lai 1. punktā paredzētās pamatnostādnes regulāri tiktu izplatītas tādā veidā, kādā kompetentās iestādes to uzskata par piemērotu, saskaņā ar mērķiem, kas izvirzīti pamatnostādnēs.

13. pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši.

14. pants

Drošības klauzula

1. Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls uzskatīt, ka konkrētu vielu, kura nav uzskaitīta I un II pielikumā, varētu izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, tā drīkst ierobežot vai aizliegt darīt pieejamu, turēt īpašumā un lietot minēto vielu vai jebkādu to saturošu maisījumu vai vielu, vai arī nodrošināt, ka uz attiecīgo vielu saskaņā ar 9. pantu attiecina noteikumu attiecībā uz ziņošanu par aizdomīgiem darījumiem.
2. Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls uzskatīt, ka konkrētu vielu, kura uzskaitīta I pielikumā, varētu izmantot sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai, izmantojot koncentrāciju, kas ir zemāka nekā I pielikuma 2. vai 3. slejā norādītās robežvērtības, tā drīkst vēl vairāk ierobežot vai aizliegt minēto vielu darīt pieejamu, turēt īpašumā un lietot, nosakot zemāku koncentrācijas robežvērtību.
3. Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls noteikt koncentrācijas robežvērtību, kuru pārsniedzot attiecībā uz II pielikumā uzskaitīto vielu vajadzētu attiecināt ierobežojumus, ko citādi piemēro ierobežotiem sprāgstvielu prekursoriem, tā drīkst ierobežot vai aizliegt minēto vielu darīt pieejamu, turēt īpašumā un lietot, nosakot maksimāli atļauto koncentrācijas pakāpi.
4. Dalībvalsts, kura ierobežo vai aizliedz vielas saskaņā ar 1., 2. vai 3. punktu, par to nekavējoties informē Komisiju un pārējās dalībvalstis, izskaidrojot savus iemeslus.
5. Ņemot vērā informāciju, kas sniegta saskaņā ar 4. punktu, Komisija nekavējoties izskata, vai sagatavot grozījumus pielikumos saskaņā ar 15. panta 1. punktu vai sagatavot leģislatīva akta priekšlikumu pielikumu grozīšanai. Attiecīgā dalībvalsts vajadzības gadījumā izdara grozījumus savos valsts mēroga pasākumos vai atceļ tos, ņemot vērā jebkādu šādu grozījumu pielikumos.
6. Neskarot 5. punktu, Komisija pēc apspriešanās ar dalībvalsti un vajadzības gadījumā ar trešām pusēm var lemt, ka dalībvalsts veiktais pasākums nav pamatots, un pieprasīt, lai dalībvalsts to atceļ.

15. pants

Pielikumu grozījumi

1. Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 16. pantu attiecībā uz vielu iekļaušanu I pielikumā un izmaiņām I pielikumā noteiktajās robežvērtībās, ciktāl tas nepieciešams, lai pielāgotos tendencēm vielu ļaunprātīgā izmantošanā par sprāgstvielu prekursoriem, vai arī balstoties uz pētījumiem un testēšanu, kā arī attiecībā uz to, lai vajadzības gadījumā iekļautu vielas II pielikumā, lai pielāgotos tendencēm vielu ļaunprātīgā izmantošanā par sprāgstvielu prekursoriem. Izstrādājot deleģētos aktus, Komisija apspriežas ar attiecīgām ieinteresētajām personām, it īpaši ar ķīmiskās rūpniecības un mazumtirdzniecības nozares pārstāvjiem.

Gadījumā, ja pēkšņi rodas izmaiņas riska izvērtējumā attiecībā uz vielu ļaunprātīgu izmantošanu sprāgstvielu nelikumīgai izgatavošanai un tas nepieciešams nenovēršamu steidzamu iemeslu dēļ, deleģētajiem aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šo pantu, piemēro 17. pantā paredzēto procedūru.

2. Attiecībā uz katru I pielikumā iekļaujamu jaunu vielu un I pielikumā noteikto robežvērtību izmaiņām un katru II pielikumā iekļautu jaunu vielu Komisija pieņem atsevišķu deleģēto aktu. Katrs deleģētais akts balstās uz analīzi, kas pierāda, ka grozījumi, domājams, neradīs nesamērīgu slogu ekonomikas dalībniekiem vai patērētājiem, pienācīgi ņemot vērā mērķus, ko gatavojas sasniegt.

16. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 15. pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz piecu gadu laikposmu no *[spēkā stāšanās diena]*. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 15. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 15. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

17. pants

Steidzamības procedūra

1. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties un to piemēro, kamēr nav izteikti nekādi iebildumi atbilstīgi 2. punktam. Paziņojot deleģētu aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.
2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 16. panta 6. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ aktu

nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.

18. pants

Grozījumi Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikumā

Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XVII pielikuma 58. ierakstā tabulā, kurā izklāsta vielas, vielu grupas vai maisījuma apzīmējumu un ierobežojuma nosacījumus, svītros 2. slejas 2. un 3. punktu.

19. pants

Regulas (ES) Nr. 98/2013 atcelšana

1. Regulu (ES) Nr. 98/2013 atceļ no *[piemērošana diena]*.
2. Atsauces uz Regulu (EK) Nr. 98/2013 uzskata par atsaucēm uz šo regulu.

20. pants

Ziņošana

1. Dalībvalstis paziņo Komisijai *[vienu gadu pēc piemērošanas dienas]* un pēc tam reizi gadā šādu informāciju:
 - (a) paziņoto aizdomīgo darījumu, pazušanas gadījumu un zādzību skaitu;
 - (b) saskaņā ar 5. panta 3. punktu saņemto licences pieteikumu skaitu un izsniegto licenču skaitu, kā arī visbiežāk minētos licences atteikuma iemeslus;
 - (c) par regulas 10. panta 2. punktā minētajiem izpratnes veicināšanas pasākumiem;
 - (d) par inspekcijām, kas veiktas saskaņā ar 11. pantu, tostarp veikto inspekciju skaitu un attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem.
2. Dalībvalstis, nosūtot Komisijai 1. punkta a), c) un d) apakšpunktā minēto informāciju, nodala, kuri ziņojumi, pasākumi un inspekcijas attiecas uz tiešsaistes un bezsaistes darbībām.

21. pants

Pārraudzības programma

Vēlākais *[viens gads pēc stāšanās spēkā]* Komisija izveido sīki izstrādātu programmu šīs regulas rezultātu un ietekmes pārraudzībai.

Pārraudzības programmā apraksta, kādā veidā un kādos laika intervālos vāc datus un citus nepieciešamos pierādījumus. Tajā norāda pasākumus, ko Komisija un dalībvalstis īsteno, lai vāktu un analizētu datus un citus pierādījumus.

Dalībvalstis Komisijai dara zināmus datus un citus pierādījumus, kas vajadzīgi pārraudzībai.

22. pants

Izvērtēšana

Ne agrāk kā *[seši gadi pēc šīs regulas piemērošanas dienas]* Komisija izvērtē šo regulu un iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai

ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem. Izvērtējumu veiks saskaņā ar Komisijas labāka regulējuma vadlīnijām.

Dalībvalstis Komisijai dara zināmu visu informāciju, kas vajadzīga šā ziņojuma sagatavošanai.

23. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [*viens gads pēc spēkā stāšanās dienas*].

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*